Glas Notranjske

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Cerknica

LETO III. FEBRUAR 1964 ŠTEVILKA 2

Občinski statut in krajevne skupnosti

Vloga krajevnih skupnosti je točno določena v ustavi SFRJ in ustavi SRS. Osnovna naloga občinskega statuta je v tem, da konkretno določi:

a) katere pravice in dolžnosti ima krajevna skupnost v okviru ustavnih določil,

b) kakšen je postopek za določitev krajevne skupnosti,

c) kako se financira krajevna skupnost,

d) katero družbeno premoženje se eventuelno prepušča krajevni skupnosti v upravljanje.

Vsa določila občinskega statuta morajo torej izhajati iz osnovne orientacije, da se krajevne skupnosti ne ustanavljajo za to, da bi preko njih občina upravljala, ampak zato, da bi delovni ljudje neposredno sami upravljali, kot upravljajo delavci v delovnih organizacijah. Tako tudi ustava določa krajevno skupnost in ji daje mesto v družbi. Da bi laže in bolje razumeli mesto in vlogo krajevne skupnosti, moramo vedeti, za katero območje se ustanavlja, poznana nam mora biti stopnja komunalne opremljenosti dotičnega območja, poznana nam mora biti struktura prebivalstva, to je razlika v socialnem sestavu občanov in še vrsta drugih činiteljev. Na teh osnovah se odpirajo vprašanja, ki se nanašajo na področje krajevne skupnosti in sicer glede dejavnosti, financiranja, odnos krajevnih skupnosti do družbenih organizacij ter ne samo organizacijo krajevne skupnosti. Krajevna skupnost sodeluje pri urbanističnem urejanju svojega področja, gospodarskem razvoju ter sodeluje s socialnimi službami.

Dejavnost krajevnih skupnosti temelji na osnovi, da zadovolji določene potrebe prebivalstva svojega območja. Vsaka krajevna skupnost mora biti ustanovljena zaradi potreb ne pa iz formalnosti. Važno je, da občinski statut določi, kako se krajevna skupnost formira, da se prepreči oblikovanje krajevne skupnosti, ki ne temelji na potrebah občanov. Krajevna skupnost je organizacija, kjer občani oblikujejo svojo samoupravo nad načinom in oblikami zadovoljevanja potreb enako kakor delavci v delovnih kolektivih in vsklajajo svoj osebni s širšim družbenim interesom. Krajevna skupnost mora biti organizirana tako, da podpira aktivnost vseh drugih institucij, sama pa razvija one institucije, ki pokrivajo interese in potrebe v onih sferah vsakdanjega življenja, ki jih ne pokriva nobena že obstoječa institucija.

Krajevna skupnost je torej oblika samuprave prebivalcev določenega področja brez elementov oblasti. V svojih nalogah in potrebah sklepa krajevna skupnost sama, občinska skupščina in njeni organi pa nadzorujejo delo krajevne skupnosti le v pogledu zakonitega poslovanja. Krajevna skupnost v interesu in v korist občanov sodeluje pri reševanju zadev urbanizacije, socialnih služb in drugih potreb. Komuna je dolžna, da tovrstne rešitve išče in obravnava skupno s krajevno skupnostjo. Družbeni plan je pomemben vsakoletni dokument, ki bistveno vpliva na odnose med krajevno skupnostjo in komuno. Vsaka krajevna skupnost v komuni bi morala v okviru splošnih potreb najti svoje mesto. Pri tem gre seveda za to, da dobijo krajevne skupnosti svoje mesto v družbenem planu.

Krajevna skupnost ni institucija, ki mora sama skrbeti za vse, ampak je le okvir znotraj katerega je treba olajšati delo vseh že obstoječih institucij, povezovati njihovo delo in dajati nove pobude. Osnovne naloge krajevne skupnosti so del operativnih nalog izhajajočih iz procesa neprestano se menjajočih odnosov med družino in skupnostjo in znotraj družine. Vloga krajevnih skupnosti ni samo v pomoči družini, otrokom zaposlenih žena, bolnikom in ostarelim v obliki varstva, uslužnostnim dejavnostim, ampak predstavlja uspešno aktivnost krajevne skupnosti realno osnovo za večjo produktivnost in s tem hitrejši splošni napredek in s tem dvig življenjskega standarda. Prav ta pojem krajevne skupnosti gospodarske in druge delovne organizacije vse premalo spoštujejo, kar se odraža tudi na obsegu pomoči, ki jo v splošnem uživajo ali pa jo bodo uživale krajevne skupnosti od delovnih organizacij.

Ena takih dejavnosti na katero bi morale delovne organizacije polagati večjo pozornost je skrb za otroka, varstvo, prehrana, dopolnilno izobraževanje, skrb za ureditev in vzdrževanje igrišč. Posvečati bi morali več pozornosti problemu zaposlenih žena, ker je pravilno, da se žene zaposlujejo iz vidika enakopravnosti ter iz gospodarskih in drugih momentov, vendar ta pojav odpira vrsto družbenih problemov, ki se jih mora upoštevati. Nadalje skrb za stare in onemogle in skrb za socialno ogrožene, to spada sicer v redno aktivnost komune, vendar je naloga krajevnih skupnosti, da odkrivajo takšne primere in urejajo te stvari ob sodelovanju z organi občinske skupščine.

Krajevna skupnost skrbi za servisne in slične dejavnosti, kar predstavlja obliko pomoči družini in obenem skrbi za zadovoljstvo občanov. Cilj krajevne skupnosti je vzpostaviti službo ali organizacijo, ki s svojo aktivnostjo zadovoljuje določene potrebe. Stvar občinskega statuta je torej tudi financiranje krajevne skupnosti. Komuna mora izvajajoč svojo kompleksno nalogo, ki je proces napredka in menjajočih se družbenih odnosov opirajoč se na krajevne skupnosti kot pomembno obliko samouprave določiti način financiranja in vire dohodkov, da bi dala tej samoupravni obliki tudi nujno materialno osnovo.

Občinski statut bo moral izredno navesti, da ima krajevna skupnost pravico predpisovati samoprispevek in določiti glavna načela za postopek, s katerim se samoprispevek določa. Določiti bi moral tudi, da lahko občinska skupščina družbeno imetje prenese v upravljanje krajevnih skupnosti. Ti dohodki so torej lahko dohodki od lastnih dejavnosti, samoprispevek občanov, dohodki iz proračuna in skladov občinske skupščine, dohodki od gospodarskih in drugih organizacij, darila in drugo.

To so smernice, katere moramo upoštevati pri obravnavah za sestavo občinskega statuta.

S. J.

Cerknica je že urbanistično urejena

Cerknica je prvi kraj v naši komuni, ki ima že izdelan urbanistični in zazidalni načrt, kjer je razviden celoten razvoj gradnje za naslednjih 30 let. Načrt predvideva koncentracijo blokovske gradnje bliže centru, posamezniki pa bodo lahko zidali od upravne stavbe SGP Gradišče mimo nove šole vse do Notranjske ceste, to je celoten Videm. Največji kompleks za blokovsko gradnjo bo za delavnicami Obrtnega centra ob cesti proti Dolenji vasi, nadalje pri tovarni pohištva Brest, kjer že grade prvi 16 stanovanjski blok. Osem nadstropna stolpnica je projektirana ob Cesti 4. maja nasproti doma Partizan, poleg nje pa še dva manjša bloka. Gozdno gospodarstvo bo letos začelo graditi upravne prostore in stanovanja na mestu sedanje mesnice, ki bo kmalu porušena. Poleg nje bo lahko kasneje še en blok. Razen stolpnice je vsa gradnja dvo ali tro nadstropna.

Graditelji stanovanj bodo imeli končno velike ugodnosti, saj jim poslej ne bo treba mesece čakati za lokacijo objekta, ker bo upravičene primere odobril občinski organ.

Sedaj pripravljajo ureditvene načrte za Loško dolino in Rakek.

MaD

NA VIDMU V CERKNICI JE INDIVIDUALNA GRADNJA V POLNEM RAZMAHU. NOVI URBANISTIČNI NAČRT DOLOČA ZIDANJE POSAMEZNIKOM PRAV NA TEM PODROČJU.

Nekaj misli o statutu občine Cerknica

STATUT OBČINE CERKNICA JE NORMATIVNI AKT, S KATERIM SE V MEJAH ZAKONITIH PREDPISOV DOLOČA O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH OBČANOV IN O VSEH OSTALIH ZADEVAH, KI SO PRIDRŽANE KOT TEMELJ DRUŽBENO-POLITIČNE SKUPNOSTI.

Samoupravljanje občanov pa je zagotovljeno z ustavo in se izvršuje v skladu z zakoni in drugimi veljavnimi predpisi ter z določbami statuta občine, o katerem hočemo danes dati nekaj okvirnih informacij.

Statut občine Cerknica je razdeljen na deset poglavij, od katerih vsako obravnava neko specifično področje, ki je tako v tem statutu dobilo svoj normativni značaj. Nimamo namena, da bi danes tu naštevali in analizirali vsa poglavja, ki so navedena v Statutu, pač pa bi opozorili le na tista mesta, kjer statut govori o pravicah in obveznostih občanov na eni in občine na drugi strani. Takšno je predvsem tretje poglavje. V 18. čl. statuta vidimo, kaj vse je občina dolžna, da stori za svoje občane: »Občina zagotavlja v skladu z materialnimi možnostmi materialne in druge pogoje za razvoj zdravstva, socialnega varstva, šolstva in izobraževanja nasploh, kulture, zaposlovanja, telesne vzgoje, rekreacije in drugih javnih služb skupnega pomena.« Področje, za katero skrbi po določilih statuta je zelo široko in tako vidimo, da se občina, pojmovana v starem, pri ljudeh že ustaljenem pomenu besede kot organ oblasti čedalje bolj spreminja v smer neposredne demokracije, ko občani čedalje več zadev rešujejo neposredno, kar pa jim nalaga še veliko večje odgovornosti, kajti nikoli ne smemo prezreti dialektične povezave med pravicami in dolžnostmi.

Statut piše o vlogi občanov, njihovih pravicah in dolžnostih tudi še v ostalih poglavjih, saj kdor ga bo temeljito prebral bo prišel do zaključka, da je skrb za občana in zavarovanja njegovih zakonitih pravic njegova osnovna poanta, kar je nujna posledica naše socialistične demokracije, ki se odraža v skrbi za človeka — samoupravljavca.

Pred kratkim smo dobili naš statut natisnjen v 3500 izvodih in smo ga razdelili med občane, da se z njim seznanijo, da iz njega razberejo, kakšna je njihova vloga v mehanizmu občinske samouprave in kakšne so njihove pravice in dolžnosti. Občane bi želeli informirati tudi o tem, kako smo pripravljali statut po posameznih fazah in pokazati, kakšno ogromno delo je vložila statutna komisija z zainteresiranimi skupinami občanov, v izdelavo statuta. Znano je, da smo prvi osnutek statuta občine Cerknica pripravili že v mesecu februarju 1963 in ga dali v javno razpravo. Po končanih razpravah smo upoštevali vse pripombe občanov, delovnih organizacij in družbenopolitičnih organizacij in plod tega dela je statut, ki smo ga sedaj ponovno dali v javno razpravo. Vemo, da delo sestavljavcev in strokovne komisije s tem še ni zaključeno, kajti prepričani smo, da bodo pobude in predlogi s strani občanov vplivali pozitivno za nadaljnjo izpopolnitev statuta. To pa je tudi naša želja, saj mislimo, da smo si enotni v tem, da naj bo statut dejanski odraz družbenega dogajanja in s tem odraz razmerij in medsebojnih odnosov med vsemi prizadetimi činitelji na področju občine. Zato se obračamo na vas občane s prošnjo, da nam pošljete čim več pripomb in spreminjevalnih predlogov, da bo naš statut resnično statut nas vseh in da bo trden temeljni kamen novih odnosov, odnosov, ki naj temelje na samoupravi občanov in spoštovanju človekove osebnosti ter njegovih zakonitih pravic.

O statutu smo razpravljali že na zborih volivcev, sedaj pa je občinski odbor SZDL organiziral tudi razprave, in sicer jih je predvidenih devet. Te razprave se bodo vršile v obliki javnih tribun in so organizirane po posameznih internih področjih, kot n. pr.: o kulturi in prosveti, zdravstvu in socialnem varstvu, komunalni de-[illegible]ti, gospodarstvu itd. Prav poseben pomen oziroma poudarek pa smo v teh javnih razpravah namenili krajevnim skupnostim, ki so samoupravne teritorialne skupnosti občanov naselij, ki to skupnost tvorijo. To je torej samoupravna tvorba, ki bo povezovala interese občanov posameznih naselij za skupne cilje, ki imajo neposreden pomen za območje krajevne skupnosti ali za njeno posamezno naselje. Ravno v krajevnih skupnostih je bilo že veliko raznih predlogov in mnenj, zato upravičeno pričakujemo, da bomo v tem vprašanju tudi sedaj potom javne razprave dobili še več konkretnih predlogov, saj so ravno krajevne skupnosti občanom najbližje, z ustanovitvijo teh pa naredimo še en velik korak naprej za dosego čim neposrednejše demokracije. Pomen krajevnih skupnosti pa je tudi v tem, da krajevna skupnost lahko najpametneje troši sredstva, upravlja splošno ljudsko premoženje, ki ji je zaupano v upravljanje in usmerja v skladu z družbenim planom občine gospodarstvo na svojem področju.

O statutu krajevnih skupnosti bi lahko še mnogo pisali, vendar v okviru današnje teme, ko govorimo zgolj informativno o statutu občine Cerknica naj bo to dovolj, izrabljamo pa priliko, da še enkrat zaprosimo vse občane, da nam posredujejo svoje predloge in mnenja, kajti le s tem bomo dosegli, da bodo v statutu normativno urejene vse pozitivne težnje in odnosi, ki se pojavljajo v našem dinamičnem družbenem dogajanju.

Janez OBREZA

Organizacija SZDL Stari trg o kulturni dejavnosti

TE DNI JE KRAJEVNI ODBOR SZDL V STAREM TRGU POSVETIL RAZŠIRJENO SEJO KULTURNI PROBLEMATIKI NA PODROČJU LOŠKE DOLINE. OPAZITI JE, DA JE KULTURNO ŽIVLJENJE V ZADNJEM ČASU NEKOLIKO NAZADOVALO. PRI TEM PA MISLIMO PREDVSEM NA PRIREJANJE DRAMSKIH DEL, POŽIVITEV KLUBSKEGA ŽIVLJENJA, KNJIŽNICE, KAKOR TUDI SPREMEMBE, KI SO NASTALE PRI KINO SEKCIJI.

DPD »Svoboda« je vsako leto priredila 2—3 dramska dela, s katerimi so tudi gostovali po bližnjih krajih v komuni. V letošnji zimski sezoni pa je nastalo mrtvilo. Ne bi mogli trditi, da je pomanjkanje režiserskega kadra, saj ima »Svoboda« kar štiri režiserje. Tudi igralci so voljni »igrati«, publika v Loški dolini pa je hvaležna do vsake kulturne prireditve. Kot glavni vzrok bi lahko omenili težke pogoje dela. Oder v kino dvorani je neprimeren. Garderob sploh ni. Vaje za igro pa imajo igralci po različnih krajih in celo v gostilniških prostorih. Denarnih sredstev za »kulisarijo« ni. Poleg tega se vse premalo vodi briga o ljudeh, ki žrtvujejo svoje proste ure za kulturno življenje in podobno. Zato jim ne bi smeli očitati večerje ob zaključku prireditve. Režiserje pa bi bilo potrebno občasno nagraditi. Da bi se pomanjkljivosti vsaj delno odpravile, bo za najnujnejše potrebščine nudil finančno pomoč sklad Krajevnega odbora SZDL. Na seji pa so prisotni nakazali tudi smernice, kamor naj bi DPD »Svoboda« usmerilo svojo dejavnost.

V klubskem prostoru Stari teg je televizijski sprejemnik. Vidljivost televizijskih oddaj je sedaj s postavitvijo pretvornika na Križni gori kar dobra. Vendar čaka televizor montaže že nekaj mesecev. Zakaj? Ni sredstev za kabel in anteno. Tudi ta minimalna sredstva bo prispevala SZDL. Društvo »Svoboda« pa bo organiziralo poslušanje televizijskih oddaj in izkoristilo oddaje tudi za razne razgovore.

Knjižnica — kljub temu, da je sezona za čitanje, je še vedno zaprta. Prostor, v katerem se nahaja knjižnica, je sedaj pregrajen in se lahko zapre. Zato je pričakovati, da bo knjižnica zopet pričela z rednim delom v kratkem.

Spričo kadrovskih sprememb pri kino sekciji so nastale težave, vendar je DPD »Svoboda« uredila vse potrebno za nemoteno poslovanje kino sekcije.

Novi operater bo priučil še enega človeka, tako da bodo kino predstave redno po urniku in ne bo več primerov, da ne bo kino predstav, kakor se je zgodilo za novo leto.

Na razširjeni seji pa so po drugi strani ugotovili, da je kulturno življenje napredovalo. Povečalo se je število televizijskih sprejemnikov, radijskih naročnikov, katerega ima skoraj slednja hiša, povečalo se je število naročnikov na dnevno časopisje in razne revije, spričo naglega razvoja tehnike se je povečalo tudi število motornih vozil in s tem ogled raznih kulturnih prireditev izven meja naše komune in podobno. Mislim da tudi to spada v kulturno in izobraževalno dejavnost.

Smer, katero so nakazali na zadnji seji Krajevnega odbora SZDL Stari trg bo bogato služila DPD »Svoboda« Loška dolina pr[illegible] nadalnjem delu.

Eno prihodnjih sej pa bo Krajevni odbor SZDL Stari trg posvetil problematiki telesno-vzgojne dejavnosti v Loški dolini.

S. B.

Novi način poslovanja sindikalnih podružnic

Občinski sindikalni svet je organiziral seminar za vse blagajnike sindikalnih podružnic in jih seznanil z nekaterimi novostmi v poslovanju. Dosedanje poslovanje z znamkicami se ni dobro obneslo, zato je prenehalo z decembrom 1963. Preden preidejo na novo poslovanje, naj člani poravnajo zaostalo članarino ter oddajo vse stare članske knjižice, da se jih uredi. Novi način je tudi ta, da se kandidata ne sprejme več avtomatično v sindikat, temveč odloča o tem izvršni odbor sindikalne podružnice na podlagi pristopne izjave. Po novem je član sindikata lahko vsak s stalnim ali začasnim delovnim razmerjem, sezonski delavci in štipendisti v šolah. O vsakem članu bodo blagajniki vodili evidenčno osebno kartoteko, v katero bodo vnašali 0,6 % od neto osebnega dohodka. Članarino bodo pobirali enkrat mesečno preko blagajne podjetja.

Za člane sindikata, ki se nahajajo v inozemstvu, se članarina plačuje ali pri podjetju, katero je člana poslalo v tujino ali pa na najbližjem diplomatskem predstavništvu.

Članarina se ne plačuje od nadurnega dela, nadomestitve za nočno delo, terenskega dodatka, honorarnega dela, nadomestila za ločeno življenje in občinskih nagrad. Po 10 dinarjev plačujejo vajenci in osebe, ki so 30 ali več dni na neplačanem dopustu.

Članarino odvajajo takole: 35 % ostane sindikalni podružnici, 65 % se odvaja Obč. sind. svetu. Sindikalne podružnice so dolžne voditi administracijo z delovodnikom, urejenim arhivom, kartoteko in zapisniki sej. Bo Št

Rekonstrukcija vodovoda Cerknica—Rakek

OBČANI RAKEKA IN CERKNICE NA SVOJIH ZBORIH VOLILCEV IN SESTANKOV SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA VPRAŠUJEJO, KDAJ BO NEHALA OSKRBA Z PITNO VODO V OMEJENI KOLIČINI OZIROMA DELJENEM ČASU, KI TRAJA ŽE VRSTO LET.

Vodo potrebujemo dnevno, pa tudi v nočnem času naj ob vsaki priliki priteče voda iz pipice, ki jo odprem. Taki so razgovori in težnje občanov v hišah predela Cerknica in Rakeka, ko jim na primer zmanjka voda na Rakeku okrog poldneva, v Cerknici pa po šesti uri zvečer. Ker traja tako stanje oskrbe vode na tem področju že več let, so nekateri rešili tako stanje z gradnjo lastnih vodnjakov in uporabljajo vodo kapnico. Vodnjakov ali »štirn« je največ zgrajenih v Ivanjem selu in Rakeku. Posamezni občani so vložili v gradnje vodnjakov večja finančna sredstva in si s tem zagotovili stalno količino vode. Reševati ta problem vode z gradnjo vodnjakov v krajih, kjer je nekdaj pred 50 leti bila stalna oskrba z vodo, iz zgrajenega vodovoda Cerknica—Rakek, pomeni korak nazaj v dobo, ko niso poznali vodovodnih naprav.

Skupnost občanov komune Cerknica je ta pereči problem nezadovoljive oskrbe s pitno vodo na predelu Rakeka in Cerknice pričela lansko leto razpravljati ob sodelovanju Lesnoindustrijskega kombinata Bresta in Vodne skupnosti Cerknica. Prvi razgovori so bili lansko leto februarja pri vodnih strokovnjakih v Ljubljani, nadaljevali pa so se marca in maja ob temeljitem ogledu vodovodne mreže in rezervoarjev vodovoda Cerknica—Rakek. Rezultat razgovorov in ogleda vodovoda, ki je bil zgrajen pred 50. leti, je narekovala nujnost pristopa k rekonstrukciji z več etapami. Obstoječi cevovod je ne samo dotrajan, postal je tudi ozko grlo dotoka vode s premajhnim premerom cevovoda, ki ga je treba zaradi tega v celoti izmenjati na 36 km dolgem omrežju. Rekonstrukcija, ki naj traja več let, zahteva seveda finančna sredstva: nad 130,000.000 din.

Rekonstrukcija I. etape zajema dodatek sedanjemu gravitacijskemu toku vode iz studenca pod Slivnico manjkajočo količino vode v rezervoarje Ivanje selo, Rakeka in Cerknice s pomočjo vodne črpalke iz potoka Cerkniščice nad žago Lesnoindustrijskega kombinata BREST. Z dodajanjem vode na sekundo 10 litrov bodo doseženi pogoji delovanja vode v cevovodu od Cerknice dalje v dnevnem in nočnem času.

Ni pa s tem rečeno, da je izvir vode iz studenca pod Slivnico v manjši količini, kakor je bil pred 50 leti, ko so tedaj zgradili vodovod in je bila oskrba s pitno vodo nemotena vrsto let. Tudi sedaj in za nadalnjih 50 let je izvir studenca pod Slivnico dovolj močan za oskrbo s pitno vodo na vsem sedanjem preskrbovalnem področju. Vode manjka samo zaradi iztrošenosti cevovoda, delni vzrok pa je seveda tudi ozek premer cevovoda, kajti potrošnja vode napram stanju pred 50 leti ali 25 leti je sedaj podvojena.

Gospodarska podjetja in ustanove porabijo letno nad 30.000 m³ vode, zasebna gospodarstva nad 85.000 m³. Poleg gospodarskih podjetij, ki jih v prejšnjih časih ni bilo na tem področju oziroma ni bila poraba vode zanje, v sedanjem času porabijo podvojeno količino vode tudi zasebna gospodarstva, ki si urejajo kopalnice, pralnice, sanitarije, WC na izpiranje, čistijo prevozna sredstva itd.

V rekonstrukcijo vodovoda I. etape spada tudi novo omrežje cevovoda premera 100 mm od stare pošte do konca vrha naselja Peščenek v Cerknici, dalje ob cesti do novega zazidalnega okoliša »Videm« ter po celotnem naselju. Dela I. etape bodo znašala 37 milijonov din. Lansko leto je zgrajena stavba črpališča in cevovod iz potoka Cerkniščice v obstoječi rezervoar od stare pošte do konca Peščenka v skupni dolžini 1827 m. Ta dela so znašala 17,500.000 din, potrebno pa je še 5,000.000 za dovršitev montaže vodnih črpalk, električnega toka in plinskega klorinatorja.

Delovanje črpalne postaje, ki bo dovajala vodo v sedanji gravitacijski sistem dotoka vode v obstoječe rezervoarje, se kot začasna rešitev predvideva v najkrajšem času in s tem bo rešeno dolgoletno vprašanje, zakaj ni na razpolago stalno vodo na Rakeku, Ivanjem selu, Uncu, Cerknici, Dolenji vasi in Dolenjem jezeru.

J. Š.

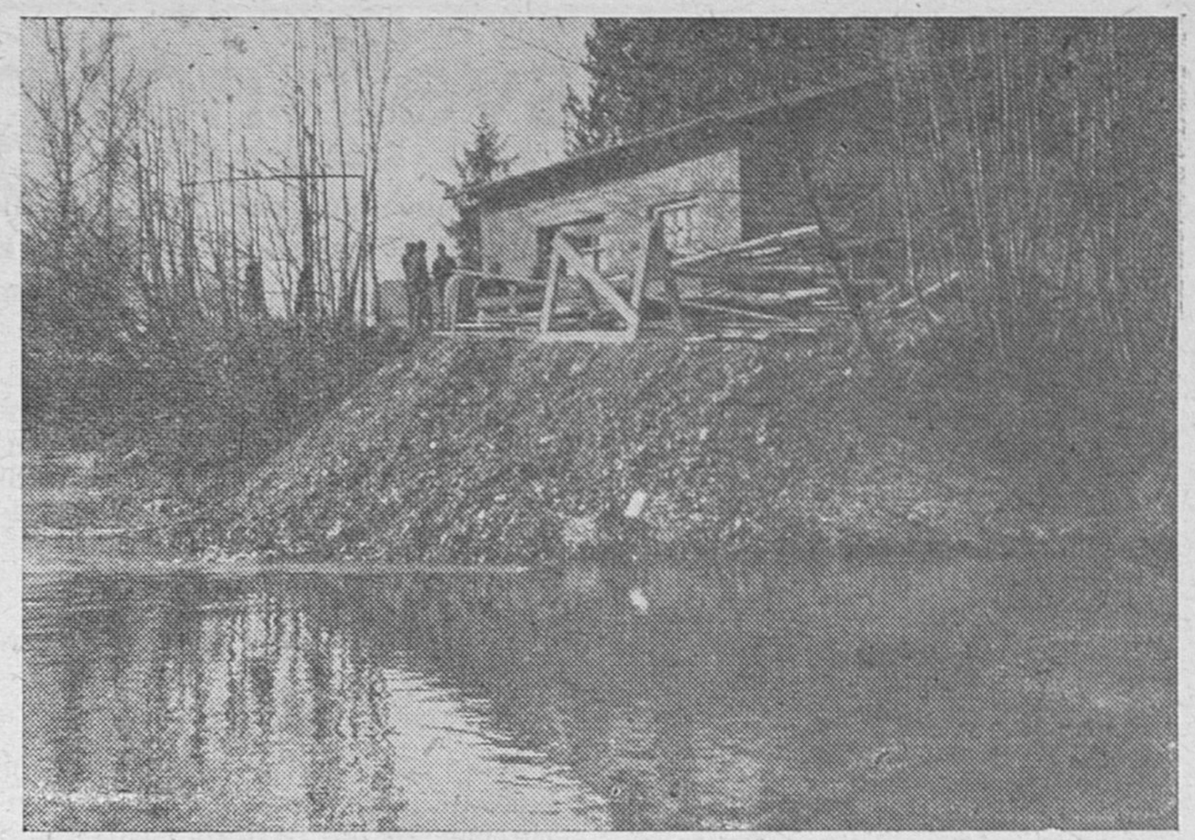

Potok Cerkniščica in ob potoku zgrajena vodovodna črpalna postaja za črpanje vode v višje ležeči rezervoar

Krajevna skupnost Jožeta Petroviča v Cerknici

Po ukinitvi bivšega krajevnega odbora Cerknica so občani dne 6. 1. 1962 na zboru volivcev zbrali in izvolili II. članski odbor, ki naj bi nadomestil bivši krajevni odbor. Izvoljeni člani so si zadali nalogo, da bi nadomestili bivši odbor za svoje delo in način prilagodili današnjemu razvoju ljudske oblasti v zvezi z novo ustavo. Na zadnjem zboru volivcev pa so občani ponovno izvolili svet krajevne skupnosti.

Ustanovili so krajevno skupnost Jožeta Petrovčiča, imenovana po znanem predvojnem borcu za pravice delovnega ljudstva. Sestavila je svoj statut, katerega glavne naloge so:

skrb za delovnega človeka, napredek v stanovanjskem gospodarstvu, pospešenje gospodarske, komunalne in socialne delavnosti, pomoč zaposlenim ženam in družinam, vzgoja otrok, pomoč pri vzdrževanju komunalnih objektov, ceste, ulice, kanalizacija, vodovod, pralnica, javna razsvetljava, nasadi, parki, igrišča, kopališča, sodelovanje z drugimi organi družbenega upravljanja, skrb za preventivno zdravstveno in higiensko službo, organizacija ukrepov proti požarom in drugim nezgodam, skrb za gostinstvo, turizem in podobno.

Odbor se je sestajal po potrebi na rednih in izrednih sejah. Organiziral je nekaj servisnih služb ter je deloval, kjer se je pokazala potreba. Odbor si je zadal lepe in velike naloge, toda vseh iz raznih vzrokov ni mogel izpeljati tako kot je želel. Bile so razne ovire. Primanjkovalo je sodelavcev, ki bi hoteli sodelovati. Kritikov precej, a delavcev malo.

Odbor ima v načrtu gradnjo tržnice, cestne tehtnice, skladišče za kurjavo, odvoz smeti, ureditev vodovoda, nujno potrebno mrliško vežico in podobno. Začeli smo z urejevanjem in okrasitvijo trga, pa je še precej ostalo v načrtih. Odbor je sodeloval pri raznih proslavah, zlasti v zvezi s krajevnim odborom SZDL. Skrbel je za javno razsvetljavo in kanalizacijo, pomagal DID in socialnim ustanovam. V zalogi ima krste, tako da tistih ni potrebno več iskati takrat, ko so svojci umrlega najbolj potrebni tolažbe. Skrbi tudi za žaganje drv; nujno bi rabil novo motorno žago. Kot glavno nalogo si je odbor zadal, da zbere toliko sredstev, da se bo končno dokončala gradnja šolske stavbe.

Odbor si želi boljšega sodelovanja z občani. Krajevna skupnost doslej ni bila deležna nikakih dotacij, a sama je gmotno podprla že večkrat ZB, šolsko mladino, DPM, Glasbeno šolo, gasilsko društvo ter sodeluje vsako leto ob priliki pogostitve žena za njihov praznik.

Želimo, da bi novo izvoljeni svet vsenovsod imel podporo ter da bi vsi občani sodelovali z mislijo: čim več dam sam skupnosti, toliko več bo dala skupnost meni.

Prva stanovanja za prodajo na Rakeku

Skladno s splošnimi težnjami za rešitev stanovanjske krize in glede na nekatere ugodnosti, ki jih družba nudi graditeljem stanovanj za tržišče, se je SGP Gradišče iz Cerknice odločilo pričeti letos spomladi s tako gradnjo na Rakeku.

Na ta način bodo imeli naročniki stanovanj nekaj upoštevanja vrednih ugodnosti. Predvsem bo omogočen kredit iz občinskega stanovanjskega sklada v višini 50 odstotkov vrednosti stanovanja. Ostali del cene pa bo naročniku kreditiralo gradbeno podjetje do predaje stanovanja v uporabo. Investitorji bodo tako razbremenjeni različnih težav, ki so jih imeli pri dosedanjih gradnjah.

Po že izdelanih načrtih bo SGP Gradišče gradilo na Rakeku devetstanovanjski blok in sicer na Partizanski cesti med novim blokom in Škocjanovo trgovino. Gradnja bo končana do pričetka novega leta, za stanovanja pa se zanimajo Trgovsko podjetje Škocjan, združeno podjetje Jelke in Kovinoservisa ter občinska skupščina.

S takimi gradnjami bo podjetje kasneje nadaljevalo tudi v Cerknici in Loški dolini.

-mad

Nova telefonska linija

PTT Ljubljana je te dni uredilo na področju naše komune še eno direktno telefonsko linijo — Stari trg—Rakek. Do nedavnega je imela pošta Stari trg v glavnem dve liniji, preko Ribnice in Grahovega, Cerknice do Rakeka. Delo je bilo zelo otežkočeno in so morali telefonski naročniki čakati po več ur. Sedaj pa ima pošta Stari trg direktno telefonsko linijo do Rakeka, katere pošta ima direktno linijo z Ljubljano in Postojno. Na ta način so sedanje linije razbremenjene, telefonski naročniki pa hitreje dobijo vezo v zaželene kraje.

S. B.

Pravni nasveti našim bralcem

V želji, da bi naš list pomagal občanom, smo v tej številki pričeli objavljati tudi pravne nasvete. Tokrat smo objavili nasvete glede nekaterih primerov, za katere je dobro, da občani vedo, kako so pravno urejeni. V bodoče pa želimo, da bi bralci sami poslali vprašanja.

VPRAŠANJE:

Koliko obdelovalne zemlje lahko pridobi dedič z dedovanjem?

ODGOVOR:

Pri nas je z zakonom določena velikost kmetijskega zemljišča, ki ne sme presegati 10 ha obdelovalne zemlje. Tudi zakon o dedovanju določa, da se z dedovanjem ne sme prekoračiti z zakonom določena velikost kmetijskega zemljišča.

V primeru, da podedovano zemljišče skupaj z dedičevim zemljiščem presega 10 ha obdelovalne zemlje, postane presežek zemljišča splošno ljudsko premoženje. Dedič pa more v takem primeru izbirati, katere parcele izmed svojih in podedovanih bo pridržal zase, katere pa bo proti odškodnini po veljavnih predpisih odstopil splošnemu ljudskemu premoženju.

Dedič, ki ni kmetovalec in svojega zemljišča ne obdeluje sam, sme ob enakih pogojih kot kmetovalec pridobiti največ 3 ha obdelovalne zemlje.

VPRAŠANJE:

Svojemu sinu sem z izročilno pogodbo izročil svoje posestvo, pridržala pa sem si pravico dosmrtnega uživanja ene sobe in preužitek. Potem, ko se je sin poročil, pa so med njim in menoj nastali prepiri, tako da bi želela izročilno pogodbo preklicati?

ODGOVOR:

Izročilno pogodbo se lahko ob vsakem času razveljavi ali spremeni z obojestranskim pristankom. V vašem primeru pa to verjetno ne bo možno. Ena stranka pa lahko razveljavi izročilno pogodbo tedaj, če je postalo skupno življenje neznosno, ali če druga stranka ne izpolnjuje svoje, iz pogodbe izhajajoče obveznosti.

VPRAŠANJE:

Kdaj se lahko zahteva zvišanje preživnine za otroka?

ODGOVOR:

Zvišanje preživnine se lahko zahteva ob vsakem času in sicer v primerih: a) če so se po prvotni določitvi preživnine izboljšale premoženjske in pridobitne razmere zavezanca preživnine, b) če so se poslabšale razmere drugega roditelja in če so se povečale otrokove potrebe.

VPRAŠANJE:

Kdo je lahko priča pri sestavljanju oporoke?

ODGOVOR:

Za sestavo kakršnekoli oblike oporoke se lahko pritegnejo samo polnoletne osebe, ki jim ni odvzeta opravilna sposobnost. Take priče pa ne smejo biti z oporočiteljem v sorodstvu ali svaštvu. Zato zakon o dedovanju našteva take sorodnike ali svake, ki so: oporočiteljivi potomci, njegovi sorodniki v stranski vrsti do vštetega 4. kolena, zakonci vseh naštetih oseb in končno še zakonec oporočitelja. Posledica udeležbe nesposobne priče je neveljavnost oporoke, ker jo lahko izpodbija vsaka zainteresirana oseba. Ne glede na to, kdo je oporočna priča, pa bo neveljavno določilo oporoke, s katerim se kaj zapušča pričam, njihovim prednikom, potomcem, bratom, sestram ter zakoncem teh oseb.

VPRAŠANJE:

V kakšnem času zastarajo terjatve?

ODGOVOR:

Kot splošni zastaralni rok po zakonu o zastaranju terjatev velja rok 10 let. V tem času zastarajo vse terjatve, razen tistih, katerim zakon določa krajši rok.

V enem letu zastarajo vse terjatve proti zasebnim gospodinjstvom za dobavljanje električnega toka, plina itd., terjatve za radijsko naročnino, za poštne in telefonske ter telegrafske usluge, ki se plačujejo v krajših razdobjih.

V dveh letih zastarajo vse terjatve delavcev in uslužbencev iz delovnega razmerja, gospodarskih organizacij, obrtnikov in imetnikov drugih poslovalnic za dobavljeno blago in opravljeno delo ali storitev, terjatve gostinskih podjetij in drugih oseb, za stanovanje, hrano in druge storitve, terjatve oseb, ki se ukvarjajo za dobavljene kmetijske in gozdne pridelke, terjatve odvetnikov ter drugih samostojnih poklicev za opravljeno delo ali storitev.

V treh letih zastarajo terjatve, ki dospevajo v plačilo letno ali v določenih krajših časovnih razdobjih. Prav tako zastarajo v treh letih tudi terjatve gospodarskih organizacij, obrtnikov in imetnikov drugih poslovalnic, ki jih zbirajo iz blagovnih dobavnih pogodb o delu in stortivah, če se nanašajo na njihovo poslovanje ter na povračilo izdatkov, ki so nastali s takimi opravili. Nadalje zastarajo v treh letih tudi terjatve za plačilo za kupnine in najemnine. Enako tudi odškodninske terjatve in sicer od kar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki je škodo povzročil, razen če je škoda storjena z kaznivim dejanjem.

Zastaranje začne teči prvega dne po dnevu, ko je upnik imel pravico terjati izpolnitev obveznosti, nastopi pa, ko preteče zadnji dan z zakonom določenega roka.

V primeru, da so terjatve ugotovljene s pravnomočno sodno odločbo ali sodno poravnavo, zastarajo ne glede na zgoraj navedene vselej v 10 letih.

Posledica zastaranja je, da preneha pravica upravičenca terjati izpolnitev obveznosti. Po preteku z zakonom določenega roka upnik ne more uspešno terjati izpolnitev obveznosti, če mu zavezanec ugovarja zastaranje. K izpolnitvi zastarane terjatve ne more sodišče zavezance prisiliti.

VPRAŠANJE:

Ali so starši odgovorni za škodo, ki jo povzročijo njihovi otroci?

ODGOVOR:

Otroci do 14 let ne odgovarjašteti, da so ga storili po lastni jo za škodo, ker se jim dejanje, ki je škodo povzročilo, ne more krivdi. Ker za nastalo škodo ne odgovarjajo otroci, so odgovorne za tako škodo osebe, ki so po zakonu odgovorne otroka nadzorovati, to je največkrat njihovi starši, vendar pa je za tako odgovornost odločilno, ali se da tako povzročeno škodo pripisati njihovi krivdi, ker pomeni, da so starši krivi, da je otrok povzročil škodo (ga niso nadzorovali, da so mu dali na razpolago sredstva, s katerimi se lahko poškoduje ali podobno), skratka, če se izkaže, da so starši zanemarjali svoje dolžnosti.

Otroci starejši od 14 let, sami odgovarjajo za povzročeno škodo razen v nekaj izjemnih primerih.

Modernizacija v trgovini

■ Trgovsko podjetje »Škocjan«, ki je do sedaj doseglo zelo lepe rezultate pri modernizaciji trgovskih lokalov, namerava tudi naprej vlagati sredstva v modernizacijo svoje prodajne mreže.

■ Podjetje ima že sedaj 3 samopostrežne trgovine ter blagovnico, katera je ena najboljših na podeželju. V planu podjetja pa je tudi dograditev blagovnice s samopostrežbo v Starem trgu in preureditev obstoječe klasične prodajalne v Begunjah v moderno samopostrežno trgovino.

■ S tem bo podjetje doseglo povprečje 3000 prebivalcev na eno samopostrežno trgovino, kar je daleč nad povprečjem v Sloveniji in Jugoslaviji ter v povprečju nekaterih zelo razvitih evropskih držav.

■ Vzporedno z modernizacijo, »Škocjan« dosega tudi večjo produktivnost. Pred petimi leti, oziroma v prvem letu svojega poslovanja so imeli 299 milijonov prometa, v tem letu pa pričakujejo milijardo.

■ Veliko prednost samopostrežnih trgovin nad klasičnimi, ugotovimo po podatku, da je prejšnja klasična trgovina na Rakeku imela 42 milijonov prometa (prodajala je tudi steklo in galanterijo), nova samopostrežna trgovina pa 75 milijonov. Po drugi strani pa se je kvaliteta uslug nepримerno izboljšala.

M. M.

DOGRAJEN SAMSKI DOM NA RAKEKU

Te dni so končali z zadnjimi deli pri novem samskem domu na Rakeku. Ker je investitor opravljal nekatera instalacijska dela sam, in to zelo počasi, se je gradnja nekoliko zavlekla.

Stroški vseh del so nekaj nad 35 milijonov din. V spodnjih prostorih je projektiran obrat družbene prehrane. Zgoraj je 12 samskih sob, kjer bodo dobili streho delavci. Poleg tega sta v stavbi tudi dve družinski stanovanji.

LEPOTE GRČIJE NA RAKEKU

Nedavno predavanje profesorja Franceta Habeta o svojih vtisih s poti po Grčiji, spremljano s številnimi barvnimi posnetki, je popeljalo obiskovalce med lepote Akropole, Aten in starodavne Šparte. Klubska soba je bila do kraja zasedena, čeprav večinoma le s šolsko mladino. Tako kvalitetna predavanja, kot je bilo zadnje, bi lahko obiskali tudi starejši Rakovčani.

-mad

Notranjost samopostrežne trgovine v Cerknici

Nove cene za mleko in teleta

V iskanju poti, da bi kmetovalce čim bolj zainteresirali za vzrejo telet, je kmetijsko zadrugo pripeljalo do sklepa, da uveljavi nove odkupne cene za teleta. Postavljeni so tudi drugačni pogoji za odkup telet, posebno z ozirom na težo in primernost za nadaljnje pitanje — in sicer:

teleta v teži 120—150 kg à 370—380 din,

teleta v teži 105—120 kg à 330—350 din,

teleta izpod teže 105 kg à 300 din.

Res je, kmeta včasih sili trenutna situacija, da s prodajo teleta pride čimprej do mleka, ali da potrebuje denar za poravnavo raznih dajatev, ali za zadovoljitev drugih nujnih potreb. Tudi v tem primeru bomo šli kmetom lahko na roko. N. pr., če bo imel kmet primerno, a še ne dovolj razvito tele za pitališče, on pa nujno potrebuje denar in bi tele zato na vsak način rad prodal, bo lahko prejel največ za en mesec vnaprej 50 % akontacijo od vrednosti teleta, ki ga bo moral dorediti najmanj do naslednjega odkupa telet.

Vsekakor se bo interes za vzrejo telet pri kmetovalcih povečal z ozirom na ugodnejše odkupne cene. Ne le to, povečal se bo tudi interes za rejo krav molznic in večjo proizvodnjo mleka, ker je zagotovljena tudi višja odkupna cena 45 din za 1 liter mleka. Ta vzpodbuda je namenjena rejcem tudi zato, da bodo redili teleta prav do tiste teže in take razvitosti, kjer bo njih račun najbolj jasen.

Razumljivo, da je interes kmetijske zadruge, da si prizadeva dobiti v svoja pitališča le takšna teleta, ki bodo sposobna za pitanje, torej, da so zdrava, primernih telesnih oblik, skratka teleta, ki bodo napredovala in ne zastajala v razvoju ali celo zahirala.

Nove cene za teleta in mleko so eden prvih korakov v smeri izboljšanja in povečanja staleža goveje živine pri našem kmetu, ki je že tako drugače deležen kaj malo vzpodbud za svoj nadaljnji razvoj.

JAM

Do septembra nova šola

PO DVOLETNEM ZASTOJU JE SGP GRADIŠČE ZAČELO Z NADALJEVANJEM DEL NA NEDOGRAJENI OSEMLETKI V CERKNICI. OBJEKT JE BIL DO 1961. LETA ZGRAJEN DO STREHE, ZA NADALJEVANJE PA JE ZMANJKALO SREDSTEV, ZATO SO DELA USTAVILI. PREDSTAVNIKOM OBČINSKE SKUPŠČINE JE USPELO DOBITI 80 MILIJONOV DIN, K ČEMUR PRISPEVA KRAJEVNA SKUPNOST CERKNICA 20 MILIJONOV DINARJEV. PODJETJE JE ZAGOTOVILO DOGRADITEV NOVE OSEMLETKE DO ZAČETKA ŠOLSKEGA LETA, TAKO DA BO TEDAJ POUK ŽE V NOVIH PROSTORIH. MaD

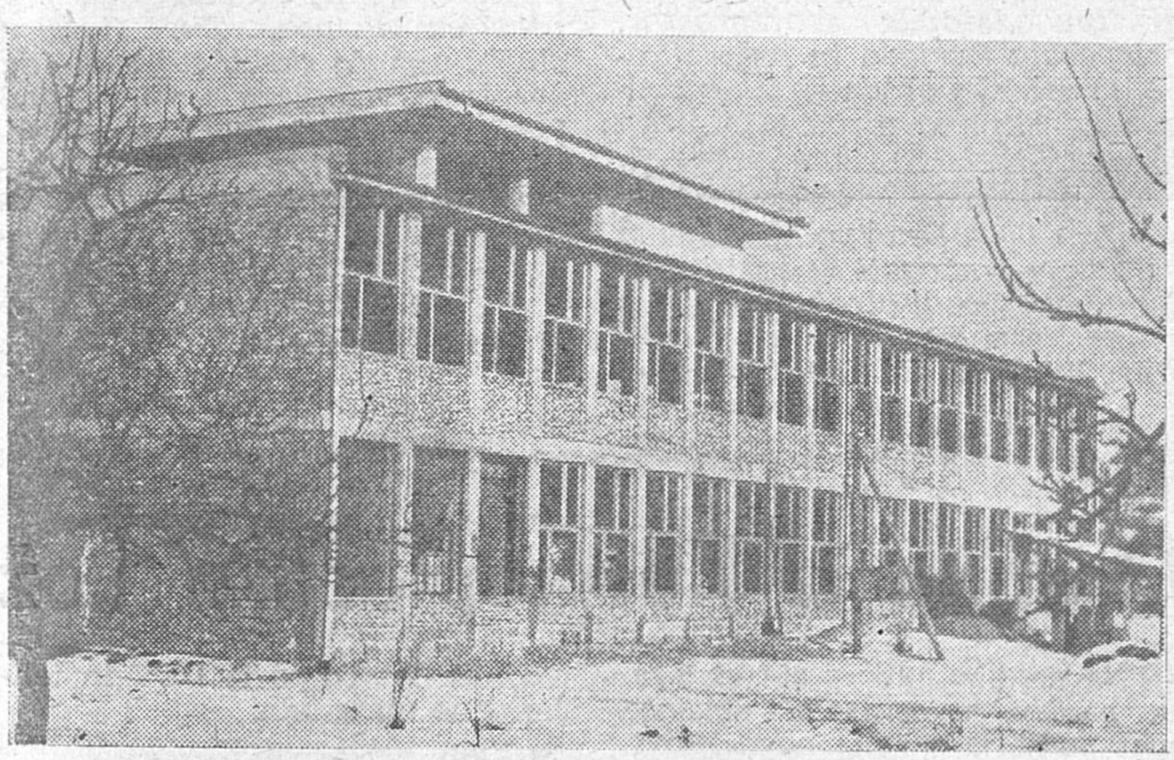

Kljub zimi je SGP Gradišče začelo z gradbenimi deli na šolskem poslopju. Okna so že vgradili, tako da bodo lahko delali tudi v hladnem vremenu in uspeli dograditi objekt do novega šolskega leta.

Varnost v prometu pozimi in varnost nasploh

Pozimi se spremenijo prometni pogoji, praznuje se Silvestrovo, Pust in še marsikaj, poledica nam nagaja, ceste plužimo, posipamo s soljo in peskom.

Prizadeta je tudi varnost v prometu, varnost nasploh pa je delno ogrožena s poledico, ki vpliva na hojo pešcev.

V zvezi z novimi pogoji smo zaprosili za razgovor komandirja Postaje LM v Cerknici tov. Milek Antona, ki nam je rade volje odgovarjal na naša vprašanja.

Tov. Mileka smo vprašali:

1. Kakšne so razmere na cestah v naši komuni sedaj, pozimi?

Odg.: cestni promet je sicer samo deloma otežkočen zaradi snega, saj so cestne uprave pravočasno poskrbele za pluženje cest, posipanje s peskom in za opozorila. Seveda so razmere na odprtih cestah mnogo ugodnejše kot po naseljih. Zlasti v naseljih so ceste še vedno pod »dilo«, svojega dela pa ni opravilo tudi večina hišnih svetov in lastnikov hiš, ki so dolžni očistiti sneg s pločnikov, prav tako pa tega niso storili uporabniki poslovnih prostorov, zlasti ne trgovci.

2. Kaj priporočate uporabnikom prometa, posebej voznikom?

Odg.: pešci naj bodo bolj oprezni, voznikom motornih vozil pa priporočam, naj bodo predvsem trezni in naj imajo pravilno opremljeno vozilo za zimo. Nedovoljna pazljivost največkrat botruje življenjskim in materialnim nezgodam, s čimer je gospodarstvom prizadejana občutna škoda. Zlasti je potrebno, da šoferji pozimi pozabijo na alkoholne pijače, vsaj za čas, ko so na delu.

3. Kako ocenjujete prometne nesreče pozimi in posebej v 1964. letu?

Odg.: pozimi so prometne nesreče bolj česte, vendar ne vedno zaradi nepazljivosti voznikov. Zaskrbljujoče je dejstvo, da so v letu 1964 primeri prometnih nezgod občutno številčno porasli, kar je bilo delno posledica razmer na cesti, posebno poledice. Potrebno pa je ob tem ugotoviti, da so nezgode lažjega značaja in bodo z normalizacijo razmer zame zopet padle.

4. Za nami je praznovanje novega leta. Kako ga ocenjujete z vaše strani?

Odg.: razveseljivo je dejstvo, da so silvestrovska praznovanja minila zelo mirno in zadržano. Javni red in mir ni bil moten, prav tako ni bil kaljen nočni mir. Praznovanja so bila sicer primerno bučna in vesela, vendar v redu. Prav tako v dneh praznovanja ni bilo prometnih prekrškov in nezgod. Želim vsem uporabnikom prometa srečno 1964.

Tov. Mileku smo se za njegove odgovore v imenu naših bralcev zahvalili in se priporočili v bodoče še za podobne razgovore, kar nam je tudi rad obljubil. **I. U.**

REKLAMA IN KINO

Več kot teden dni hodim na Rakeku mimo lepaka, ki s svojim estetskim videzom naravnost odvrača človeka od namere, da bi šel v soboto ali nedeljo gledat »Uzda na vratu«. In ta izobesek je visel še skoro ves naslednji teden, ko bi morali lepaki vabiti že k novemu filmu.

Ali res ni na Rakeku nikogar več, ki bi znal vsaj lepak spodobno napisati? In potem se ne čudimo, da hodijo v kino le še največji privrženci sedme umetnosti!

Priprave za turistično sezono

Turistična sezona je sicer še daleč, toda priprave so v teku. Vrsta nerešenih vprašanj in problemov je precej dolga ter terja veliko časa in dela. Ko bomo to brali, nam bo vsaj nekoliko bolj jasno, kaj bo z Cerkniškim jezerom. Naš cilj je, da bi ga usposobili za čimprejšnjo turistično eksploatacijo. Ni dvoma, da se bo cilj začel uresničevati, kolikor bi dosegli to, da bi umetno obdržali minimalno vodo v jezeru. Zavedamo se, da so kraški pojavi specifična naravna čuda ter da še vedno niso raziskani. Nameravamo pa le to: obdržati minimalni nivo vode okrog Otoka in v vznožju Javornika. To pa ni neizvedljivo. Če pogledamo malo v preteklost, oziroma v zgodovino Cerkniškega jezera, ugotovimo, da je poprej večkrat bilo dalj časa pod vodo. V poznejši dobi pa so vršila nekatera dela v cilju izsušitve, ki pa se niso obnesla. Dosegli so le to, da obe poglobljene Karlovici močneje »srkata« vodo tudi pri manjšem nivoju.

No, o tem bomo poročali po sestanku s strokovnjaki, ki proučujejo Cerkniško jezero.

Drug problem v vrsti nerešenih vprašanj predstavlja Križna jama. Veliko je bilo napisano o tej jami, oziroma, o njenih redkostih. Nepoučen obiskovalec te jame, ko vidi veliko in v največjih skrbeh, da se mu nezanesljivi čoln ne prevrne v jezersko globino, pluje po jezercih in podzemnem rovu do lepo zasigane Kalvarije, kjer se truden ustavi na kratek odmor. Utrujenost in divjina ter strah, da se ne bi znal vrniti nazaj, ga vleče nazaj. Videl pa pravzaprav ni nič! Stranski rovi, kristalna gora, Dežmanov rov, Matjažev rov, svetovno znani Medvedji rov in drugi biseri te jame pa so še vedno ostali skrivnost.

Ljubitelji narave, posebno pa podzemskega sveta (kateri je svetovna redkost) zahtevajo ureditev te jame za obiske. Zamerili nam bodo vsi radovedni turisti, kolikor bomo ta »kraški biser« ali »jamo nad jamami« pustili tudi naprej v takem stanju. Začeti je z izdelavo načrtov (to se včasih zavleče tudi na daljši čas) ter po tem oziru možnosti programsko investirati v posamezne dele jame. Pričakujemo, da to ne bo mogoče takoj izvesti, toda z »mrtve točke« pa moramo začeti.

Snežnik je tudi ena redkost in nameravamo zaprositi za dodelitev v oskrbo in upravljanje. Variante, kako naj bi bil uporabljen za obiske ter tozadevni načrti še niso izročeni in napravljeni. Ko bodo le-ti končani, bomo zaprosili, da naj grad odstopijo v upravljanje kakšni turistični organizaciji.

Razne izletniške točke, predvsem obstoj njih, pa je treba v najkrajšem času rešiti po predhodni temeljiti proučitvi. Enako velja za zgodovinske spomenike, katerih je na našem ozemlju mnogo. M. M.

Pisma bralcev

Zbor volilcev v Starem trgu

V petek, 17. januarja t. l. je bil v Starem trgu zbor volivcev, ki so se ga polnoštevilno udeležili občani Starega trga.

Na zboru so bili tudi predstavniki naše občine: tov. predsednik Kavčič, šef gospodarskega odseka občine Cerknica tov. Tornič ter tajnik tov. Boris Svet.

Z uvodnimi besedami je začel tov. Janez Volč. Pozdravil je vse prisotne in nam v kratkem prebral glavne točke, ki jih družbeni plan predvideva. Kaj bomo gradili, kako bomo gradili in kje bomo dobili investicijska sredstva. Za zadnje je bilo seveda veliko zanimanje in vprašanja so se vrstila eno za drugim.

Najbolj boleč je bil seveda zopet problem vodovoda, saj se o njem govori že desetletja. Druga tako boleča točka je bila naša oziroma je naša cesta. Nadalje je samopostrežna trgovina, ki jo gradi Trgovsko podjetje Škocjan, kjer bodo tudi stanovanja. Skratka — vprašanja so deževala in diskusija je bila zelo živahna.

Tov. Kavčič nam je v uvodnih besedah prikazal polet našega gospodarstva in porast gospodarskega kakor tudi narodnega dohodka. Nakazal nam je tudi pot naše občine, saj z nekdanje tipične kmetijske občine prehajamo v čisto drugačno občino. To je industrijsko občino.

Kot odgovor na vprašanje je tov. Kavčič v vseh ozirih napovedoval pozitivno rešitev. Vodovod se nam torej obeta in upamo, da bomo v kratkem času že začeli vodo točiti iz vodovodnih pip. Gradnja trgovskega poslopja se je začela in kar je razvidno iz pojasnil, ki jih je dal tov. Avsec Jože, naj bi bila ta gradnja končana do 29. novembra letos.

Cesta se bo za enkrat uredila od Grahovega do Loža, ker cesto graditi tako kot so jo doslej, ne puste več. Upamo pa, da se bodo tudi na okraju kakor tudi na republiki spomnili na naš odsek, saj je Loška dolina kakor tudi cerkniška ena najlepših turističnih središč v Sloveniji. Ne samo kot turistično, ampak tudi kot središče partizanskega gibanja na Notranjskem.

Veliko govorjenja je bilo glede stanovanj, saj vemo, kakšna stanovanjska stiska je povsod ne pa samo pri nas.

Tov. Krajčeva je pravilno povedala, da ne moremo dobiti učitelja, če nimamo stanovanja. Mislim, da bi bilo treba tudi na prosvetne delavce drugače gledati, ne samo na njihove počitnice itd. Mi razumemo, da se industrija mora graditi, toda, če ne bo učiteljev tudi šolanih in izobraženih delavcev ne bo.

Vsepovsod se gleda, samo na šolo se polaga premalo pažnje. Kdo pa je ljudi sploh navadil pisati. Tudi na to moramo gledati. Po triurnem razpravljanju in diskusiji se je zbor v zadovoljstvo vseh uspešno zaključil. **RuM**

Kje se bomo poslej zbirali?

Dolgo smo sanjarili: »Ko bi imeli vsaj kakšno sobico, kjer bi se zbirali, plesali in gledali televizijo!« In nekoč pred leti smo dobili na Rakeku klubsko sobo. Pečat nekdanjega skladišča ji je sicer ostal, pa vendar smo bili srečni. Imeli smo sestanke. Prosvetno društvo je kupilo televizor in vse prejšnje težave so bile pozabljene.

Pred dnevi pa je eksplodirala vest: združeno podjetje Kovinoservis in Jelka je kupilo Hladnikovo hišo, kjer je klubska soba in jo bodo preuredili v svoje poslovne prostore. Lepo! Lepo je, da naša podjetja rastejo in potrebujejo večje prostore. Toda, kaj bo sedaj z mladino, kje bodo poslej predavanja, knjižnica, sestanki, plesi itd? Že tako se zadnje čase ne moremo hvaliti s posebno razvitim družabnim življenjem, poslej pa niti tega ne bo. Saj ni treba dosti govoriti: preden bodo v klubski sobi zapela zidarska kladiva, je treba vedeti in to za gotovo, kje bo nova klubska soba! Če pa tega ne bodo vedeli, potem imamo pa menda tudi mi pravico zahtevati, da nas ne vržejo na cesto. Predvsem bi radi čimprej vedeli, kaj imajo odgovorni v mislih glede klubske sobe! Mladinec

Na temo o rokavicah

»Zgodba o rokavicah« me je spodbudila, da se oglasim, čeprav nisem direktno prizadet.

Oglašam se zaradi tega, ker je pod člankom podpisan Upravni odbor pevskega zbora Cerknica. Sam, kot član tega organa, nisem bil seznanjen o članku, niti ne vem na kateri izmed sej je bil ta članek sprejet in določen za objavo v občinskem glasilu. V primeru, ko gre za objavo v imenu organa, sem mnenja, da naj bodo s tem seznanjeni vsi člani tega organa, v nasprotnem primeru pa naj bo pač podpisan avtor članka.

Ne nameravam se s tem poglabljati v samo vsebino članka, tudi nimam namena s tem sprožiti javne polemike o zadevi, smatram le, da je potrebno javnosti pojasniti, kakšno je dejansko stanje ob objavi tega članka. Ni mi znano, kakšno je bilo stališče Upravnega odbora zbora glede na predlog za objavo članka. Smatram le, da zadeva ni zaslužila tako ostrega obravnavanja, ker sem pa lastni presoji prepričan, da je bila v sami zadevi krivda obojestranska in kot taka vredna pobotanja ob samem nastanku. S tem nisem nameraval nikomur vreči rokavice.

Ivan Urbas

Več skrbi za človeka

Marsikje je zapisano ali rečeno: »Potrebujemo kadre, mnogo kadrov!« Kadrov primanjkuje, kaj bi vse storili, če bi imeli dovolj sposobnih, šolanih ljudi, dovolj specialistov. In še in še.

Mar je res tako? Ali je to rečeno zaradi določenih konceptov podjetij, njih sodobnega, več ali manj hitrega razvoja ali morda zgolj zaradi planov, ki vse prenesejo ali pač zato, ker je planiranje strokovnih kadrov v »modi«.

Zdi se, da bo držala zadnja ugotovitev, sicer se ne bi zgodilo, da v naši komuni človek s končano srednjo šolo tehnične stroke čaka na zaposlitev že **več kot eno leto,** vendar doslej brez uspeha. Čaka na usmiljenje birokratizma, zakaj drugače si ni mogoče razlagati za našo družbo skoraj nemogočega primera.

Kdo je kriv za takšno ravnanje, za prazne obljube, za dolgotrajno trkanje na gluha ušesa, za upanje, za srečo, ki je nesreča? Kdo bo kriv za posledice nespametnega in nepremišljenega početja, komu pripisati razdor in nesoglasje v družini? Čemu sploh še šolanje, čemu toliko neprespanih noči, samopremagovanja, zatajevanja in odpovedovanja? Za koga ves vloženi trud in napor, prizadevanje za boljšo eksistenco?

Pojavlja se kompleks manjvrednosti, dvom v lasten uspeh in znanje v sposobnost, enakopravnost, dvom v pravico in ... življenje.

Kdo je kriv? Vsi, prav vsi, ki dopuščamo, da smo odvisni od volje in razpoloženja posameznikov, od njihove samovolje po odločanju, od osebnih interesov in simpatij, od mnenj in sodb najvplivnejših in najodgovornejših!

Doklej?

Popravimo, kar se popraviti še da, zakaj le tedaj bomo lahko upravičeno trdili, da je naša skrb namenjena človeku, da so vsi napori usmerjeni za njegovo in njegovih otrok lepše življenje!

Dokažimo in uresničimo to trditev!

—co

USPELA POTEZA

Krajevna organizacija DPM je prišla na misel, kako olajšati skrb za otroke staršev, ki so po ves dan zaposleni. S pomočjo krajevne organizacije SZDL, ki je društvu odstopila svoj prostor, prispevala kurjavo in razsvetljavo, je društvo organiziralo popoldansko varstvo otrok od 14. do 16. ure.

To varstvo se je začelo 18. novembra 1963. Društvo hoče s tem varstvom pomagati ne samo staršem ampak tudi otrokom. Tu jim je na razpolago lep, topel prostor, kjer se lahko nemoteno učijo. S tem jih odtrgamo od njihovega vsakdanjega potepanja.

Tu se otroci navajajo na delovne navade in kar je najvažnejše, da se učijo in so vsak dan pripravljeni na pouk. Tudi starši v službi nimajo skrbi, saj vedo, da so otroci v toplem prostoru pod nadzorstvom. Nadzorstvo je prevzela tov. Mira Komel, ki zelo vestno in požrtvovalno vodi to delo. Trenutno je v varstvu 35 šolarjev vseh razredov.

Čeprav to varstvo deluje le malo časa, se uspeh v šoli že izboljšuje. *RuM*

Drobne iz Kovinoplastike Lož

■ Na predlog odbora aktiva Zveze borcev je centralni delavski svet podjetja sprejel novo lestvico, po kateri bodo člani ZB prejemali poseben dodatek. Do sedaj niso prejemali dodatka člani ZB, ki so imeli večje osebne dohodke od 28.000 din dalje. Po novi lestvici pa bodo prejemali dodatek tisti, ki imajo manj kot 30.000 din mesečenih osebnih dohodkov. V lestvico dodatka pa je vračunana tudi norma. Člani ZB bodo od 1. januarja 1964 dalje prejemali dodatek za nazaj. Poseben dodatek je tem večji, čim manjši so osebni dohodki, dodatek pa je odvisen tudi od udejstvovanja članov ZB v NOB po letih.

■ 1. januarja 1964 se je v podjetju ukinila zobozdravstvena ambulanta. Od tega dne dalje bo zobozdravstvene usluge za člane kolektiva vršila zobna ambulanta pri zdravstveni postaji Stari trg.

■ V mesecu decembru 1963 in januarja 1964, se je cepilo kroti gripi skupno 671 članov kolektiva. Cepljenje je bilo trikratno.

■ 8. februarja 1964 bodo dopisniki TSŠ — strojni oddelek polagali prve izpite odkar je ustanovljena Dopisna tehnična šola v podjetju. Prvi letnik bo polagal izpite iz družbeno-ekonomskih ved, II. letnik pa iz DEV in tehnologije materiala.

■ Plan kolektiva Kovinoplastike Lož za leto 1964 je 2 in pol milijarde dinarjev. Če bodo člani kolektiva tako pridno delali kot v letu 1963 bodo plan prav gotovo dosegli.

■ V januarju in te dni se vrše med člani kolektiva razprave o osnutku statuta. Že do sedaj so člani kolektiva dali vrsto pripomb na osnutek, katere bodo statutna komisija in organi upravljanja upoštevali.

■ Sindikalna organizacija je ob novem letu razdelila vsem članom organov upravljanja in odboru sindikata knjižna darila kot skromno priznanje za sodelovanje. Skupno je bilo razdeljenih 53 različnih knjig.

■ V letu 1963 so člani kolektiva opravili skupno 9.659 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji nove tovarne, kar predstavlja 54,5 %. Člani kolektiva, ki so v zaostanku, bodo prostovoljno ure nadoknadili v letu 1964.

■ Na predlog sindikalnega odbora je centralni delavski svet imenoval strokovno komisijo, katera bo pripravila osnutek pravilnika o racionalizatorstvu.

S. B.

BREST CERKNICA

IZ KOLEKTIVA ZA KOLEKTIV

Priprave na 42-urni delavnik

Centralni komisiji, ki naj obdela pogoje za prehod na 42-urni tednik, so se sedaj pridružile še komisije, ki so jih v januarju izvolili delavski sveti poslovnih enot kombinata.

Že ves december in januar intenzivno delamo na analizah, ki naj pokažejo, kje so pogoji ekonomizacije našega poslovanja, kakor tudi osnove, kje in s čim naj nadoknadimo predvidena znižanja delovnega časa.

Dosedanje analize, ki so bile napravljene v tem cilju govore, da je nujno pristopiti k ukrepom v izpolnitvi tehnoloških postopkov, organizaciji delovnih mest in boljšem izkoriščanju delovnega časa. To je samo del nalog, saj je potrebno rešiti poleg teh še niz drugih, ki prav tako vplivajo na ekonomizacijo kot pogoje za skrajšanje delovnega tednika.

Jasno in samo po sebi umevno je, da ta prehod zavisi od sposobnosti vsake poslovne enote posebej. Ta sposobnost pa se pokaže, kadar poslovna enota dokaže, da bo obseg vrednosti proizvodnje ostal vsaj enak, če ne višji, da bodo skozi to lahko tudi osebni dohodki enaki, če ne višji, da bo ekonomičnost vsaj taka kot do sedaj. Ta je že danes višja.

Če gledamo tako, potem lahko sleherni član kolektiva vidi, da so pogoji za postopni prehod na 42-urni tednik tukaj.

Potrebno je, da slede ukrepi, ki bodo prisilili tako strokovne službe kakor tudi osnovnega proizvajalca k tem, da bo delo opravil strokovno, da bo v večjih količinah svojega dela videl potrditev pravilnosti politike nagrajevanja po enoti proizvoda, dalje, da se zlomijo navade, ki zmanjšujejo delovni čas. In tega je pri nas dosti. Vsak naj premisli v sebi pa bo ugotovil, da mora biti uspeh pri 42-urnem tedniku celo boljši kot sedaj pri 48-urnem.

Prav gotovo je, da je delo komisij težko in odgovorno, vendar bo ob konkretnem sodelovanju vseh tudi uspeh večji, tako da bodo organi upravljanja lahko o takem postopnem prehodu tudi kaj kmalu odločali.

T. O.

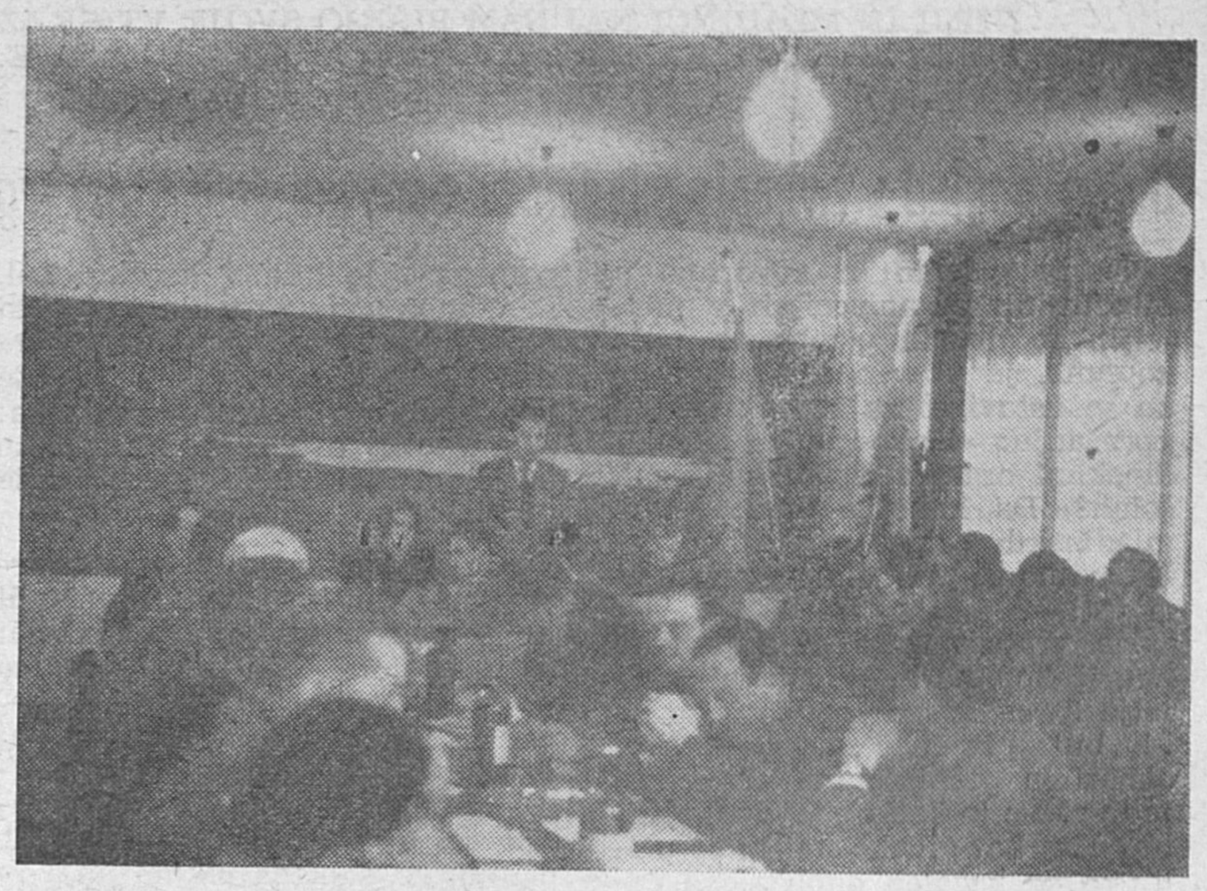

Z letne konference tovarniškega komiteja ZK Brest Cerknica

Nekaj o kadrovsko-socialni službi

Z izrazom kadrovsko-socialna služba se vse pogosteje srečujemo, lahko pa ga istovetimo s pojmom personalne službe. Ta izraz postaja v vsakodnevnem občevanju bolj domač, pomeni pa organizacijsko enoto, ki opravlja določene kadrovske posle s svojim, specifičnim področjem dela. S pojmom »kadrovsko-socialna« služba mislimo predvsem na organizirano socialno delo s problematičnimi psihofizičnimi in defektnimi ljudmi, s skrbjo za delovnega človeka na vseh področjih udejstvovanja ter tudi na kadrovsko tehničnem elementu s poudarkom na produktivnosti. Tu naj spregovorim predvsem o kadrovski službi v gospodarskih organizacijah.

Rast in razvoj delavskega samoupravljanja zahtevata prožnejšo kadrovsko politiko. Pravilno izbrani kadri naj pritegnejo celoten kolektiv k planiranju in odločanju, k spoznavanju namena ekonomskih enot, k izbiri načina delitve osebnega dohodka. Pod pojmom »kadrovska politika« naj predvsem razumemo naslednje:

— vsi ukrepi, sklepi, navodila in predpisi naj bodo vsklajeni z zavestnimi cilji splošne kadrovske politike podjetja,

— kadrovska politika se mora stabilizirati v skladu s perspektivnim razvojem podjetja,

— kadrovska politika se mora ozirati na interese podjetja, celotnega kolektiva in na splošni družbeni razvoj,

— kadrovska politika mora biti tudi dosledna v vseh primerih brez izjem,

— kadrovska politika naj bo jasna in nedvoumno formulirana.

Uspeh vsakega podjetja je odvisen od vrste faktorjev, od katerih je nedvomno najvažnejši človek, čeprav smo mu do sedaj posvečali premalo pozornosti. S tem faktorjem se uspešno ukvarja le dobro izbrana in organizirana kadrovska služba. Praksa je pokazala, da tudi dobro organizirana kadrovska služba s posebnimi uslužbenci zahteva polno angažiranje vsega odgovornega vodilnega kadra. Koliko ljudi naj bi bilo zaposlenih v kadrovski službi, je odvisno od moči posameznega podjetja. Vsekakor pa naj bi bila kadrovska služba dovolj stabilna in sposobna za pravilno izbiro ljudi na posamezna delovna mesta na daljše časovno obdobje.

Bo Št

Problemi izobraževanja naj se tekoče analizirajo

V času, ko si celoten kolektiv prizadeva dvigniti strokovni nivo, je nujno, da se v tej rubriki naše strani v Glasu Notranjske obravnavajo vsi problemi izobraževanja. V to rubriko lahko piše vsakdo. Prvenstvo pa so dolžni pisati v to rubriko kadrovniki, ki najrazličnejše oblike izobraževalne akcije organizirajo.

Ravno tako so dolžni pisati v to rubriko tisti, ki posredujejo znanje delavcem. Tudi tečajniki naj v tej rubriki pišejo o odborih in slabih straneh oblike izobraževanja, v kateri so sami udeleženi.

Predavatelji bi morali spregovoriti v tej rubriki tudi o prilagojenosti učnih načrtov konkretnim zahtevam delovnega mesta, predlagati razne druge boljše oblike itd. Tudi slušatelji večernih šol, dijaki in študentje naj bi pisali v to rubriko.

Predstavniki samoupravnih organov in sindikata bi morali tu spregovoriti o pomanjkljivostih na področju izobraževanja upravljavcev itd.

Vse prsipevke naj pisci oddajo v tajništvo ali kadrovsko službo skupnih služb.

O. J.

Važnejši sklepi CDS v zadnjem tromesečju

Centralni delavski svet je imel v zadnjem tromesečju eno sejo. Sprejel je naslednje sklepe:

1. Sprejeli in potrdili so zaključni račun Tovarne ivernih plošč, ki je z 1. oktobrom 1963 prešla iz poizkusne v redno proizvodnjo.

2. Sprejeli in potrdili so periodičen obračun poslovanja za čas od 1. januarja 1963 do 30. septembra 1963. Gospodarjenje v tem obdobju je bilo v skladu z letnim planom.

3. Dopolnili so pravilnik o načelih delitve čistih dohodkov in osebnih dohodkov s tem, da pripada delavcem, ki so na službenih potovanjih v krajih, kjer ni rednih prevoznih sredstev, kilometrina v znesku 45 dinarjev za vsak kilometer.

4. Posebna komisija mora analizirati izplačevanje osebnih dohodkov režijskim delavcem.

5. Nabavili bomo nov tovorni avto, ker so usluge drugih prepočasne in premajhne.

Centralni upravni odbor je imel v zadnjem tromesečju 3 seje.

Sprejel je naslednje sklepe:

1. Sprejet je bil predlog okvirnega plana proizvodnje za leto 1964.

2. Omogoči naj se članom kolektiva izgradnja lastnih stanovanj s tem, da podjetje preskrbi potrebno dokumentacijo in omogoči del finančnih sredstev kot posojilo.

3. Imenovana je bila komisija, ki ima nalogo proučevati možnosti skrajšanega delovnega časa.

4. Ker se s 1. januarjem 1964 preusmeri proizvodnja na TLI Rakek, se delovna sila, ki je sproščena, zaposli v TP Cerknica.

5. Odobrili so obisk velesejma v Nemčiji štirim delavcem.

6. Imenovali so komisijo za popis imovine podjetja.

7. Vse poslovne enote naj takoj začno proučevati sistem enostavnejšega obračunavanja osebnih dohodkov.

8. Vsi tisti člani kolektiva, ki se iz neupravičenih vzrokov niso odzvali cepljenju proti gripi, morajo plačati kazen 500 dinarjev.

Taf

Statut v razpravi

Osnutek statuta podjetja Brest Cerknica je v razpravi. O njem teče diskusija že mesec dni. Na predlog sindikalnega odbora kombinata je konkretno tolmačenje v dveh delih.

Prvi del zajema poglavja: temeljne določbe, pravice in dolžnosti ter pristojnosti članov kolektiva. Drugi del pa zajema ekonomske temelje in način formiranja in delitev dohodka.

Prav bi bilo, da bi konkretna razprava ali tolmačenje bilo še bolj postopno po posameznih poglavjih. Lahko pa ugotovimo, da je tudi sicer dana možnost vsakemu članu kolektiva, da sodeluje s svojimi mnenji in predlogi.

Vse predloge in pripombe bo statutna komisija pregledala in proučila, ob upoštevanju pripomb korigirala, dala v ponovno razpravo in tako prediskutiran osnutek bo dan v potrditev organom upravljanja.

Važno pa je, da smo pri tem obravnavanju statuta vsi aktivni. To bo jamstvo, da bo statut odraz dejanskega stanja, res nekaj kvalitetno novega in ki bo v skladu z ustavo in s potrebami notranjih odnosov in notranje delitve dela.

K. J.

Mladi dopisniki

MLADIM BRALCEM SPOROČAMO, DA BOMO V BODOČE OBJAVLJALI TUDI NJIHOVE PRISPEVKE. PIONIRJI IN MLADINCI NAJ NAM PIŠEJO SVOJE VTISE IZ ŠOLE, IZLETOV, RAZNE DROBNE DOGODKE IN ŽELJE.

UREDNIK

Bežen pogled v življenje mladincev osnovne šole Stari trg

Če že pišemo in govorimo o mladinskih organizacijah v podjetjih in drugih ustanovah naše komune, je pravzaprav pravilno, da se ustavimo za kratek čas ob vprašanju: »Kako pa je z mladinskimi organizacijami na naših šolah?« Da, kako poteka življenje mladinskih aktivov na šolah? Ustavimo se pri Osnovni šoli Stari trg!

Na vrata našega časa je tako nepričakovano hitro potrkalo polletje in si ne moremo kaj, da ne bi bili presenečeni. S kislimi obrazi in preplašenimi očmi zremo predse in se sprašujemo: »Kaj bo? Kaj bo?« Kako naj bi se učili, ko se kazalec današnjega časa tako presenetljivo hitro pomika naprej? Po toči zvoniti je prepozno, pred točo pa se nam ne ljubi potegniti za zvon.

Mladinska organizacija starotrške šole se je z vsemi silami trudila, da bi izboljšala učni uspeh vsaj pri članih svojega aktiva. Žal, niso se pokazali lepi uspehi. V višjih razredih je mladinski aktiv ustanovil matematične krožke. V začetku je bilo vse v redu in prav. Po dobrem mesecu so mnogi učenci popravili negativne ocene. Toda, sedaj smo že na kraju in ne potrebujemo več pomoči!

Mladinke, ki so vodile krožek, so prihajale ob določenem času v šolo, toda v razredu niso razen klopi in table našle nikogar. Krožki so tako propadli. Cel mesec je vladala v razredu smrtna tišina. Učitelj matematike ni spraševal, torej — vse v najlepšem redu. Bližati se je začelo polletje in z njim zopet ti nesrečni redi, med katerimi ni nikoli primanjkovalo negativnih ocen. Med učenci ja zavladal preplah. Edina pot, ki pa jim tokrat ni mogla pomagati, je bila v krožku. Žal, seveda je voda že tekla v grlo in mnogi učenci so se vtajali v morju negativnih ocen. Na površje je priplavala ta nesrečna številka: ena. Dovolj o učenju! Mogoče so mladinci kje drugje dosegli lepše uspehe?!

Kot povsod so tudi v starotrškem mladinskem aktivu sestavili najprej načrt, ki vsebuje v večini le visokoleteče polete. To pa se po navadi prihrani za konec, seveda, če ne zmanjka časa. In kaj je v statutu? Kot prva točka učenje, potem razne akcije, sodelovanja na proslavah, razni krožki, prireditve, športna tekmovanja in na zaključku izlet, če si bodo prislužili kaj denarja, brez katerega še na drugi svet ne prideš.

Se je teh obljub že kaj izpolnilo? Pol leta je že mimo. Nekaj se je le mogoče? O učenju smo že govorili. Čeprav pravijo, da je mladi rod tako zelo brezbrižen in trdosrčen, je naše mladince globoko pretresla vest o tragediji v Skopju. Za svoje nesrečne brate v Makedoniji so zbrali nekaj šolskih potrebščin in denarja. Prišel je občinski praznik. Mladinci so se nekaj dni potili na vzpetinah Loškega gradu, da so napravili kres, ki je zagorel zvečer pred praznikom. Tudi oddaja »Mikrofon je vaš« ni potekla brez sodelovanja starotrških mladincev.

Letos je učiteljski zbor v Starem trgu preobremenjen, zato je mladincem odmerjen le majhen del pozornosti. Želeli so ustanoviti dramski, literarni krožek, športne krožke ter krožke, ki bi bili pomoč pri učenju, o katerih smo se že pogovorili. Dramski krožek na šoli obstaja, športni so tudi še živi. Literarni krožek pa se nikakor ne more zbuditi. Je pač zima in je vse pogreznjeno v globoko spanje, ni voditelja, ni materiala. Snega je res dovolj, vendar naši mladinci žive v tolažbi, da zima ne bo še končana. Do marca bo tudi še smučarsko tekmovanje prišlo na vrsto. Bodimo potrpežljivi in upajmo v vse to, saj je upanje pol življenja! Še preden se bo poslovila od nas Vesna, se bodo tudi mladinci začeli zavedati, da se njihovo šolsko življenje bliža koncu. Z mnogimi ljudmi se da marsikaj napraviti, zakaj ne bi tudi mladinci osnovne šole Stari trg priredili kak »Veseli večer« ali »Pokaži kaj znaš«? Če bomo na to vprašanje odgovorili z »da«, bodo tudi naši bralci pravočasno obveščeni.

Ali je delo organizacije na starotrški šoli zadovoljivo? O tem ne bi razpravljali. Bralci bodo na to vprašanje že odgovorili. Priporočam pa vam, da vam pred očmi stojijo učenci zadnjega razreda osnovne šole, ki so komaj stopili v krog mladincev. Torej kritika ne sme biti preostra!

Dijaški dom, Stari trg
Marjanca Vukičevič,

MOJ SPOMIN

Jaz se najbolj spominjam, ko sem bila v Zagrebu. Tam sem videla živalski vrt. V živalskem vrtu sem videla živali: medveda, tigra, leva, štorklje, opice in še druge.

Telič Vladi,
drugi razred osnovne šole,
Stari trg

RADA BI BILA UČITELJICA

Jaz bi rada postala učiteljica v šoli, da bi učila učence: prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega, sedmega in osmega razreda. Tako bom učila v vseh razredih šole osemletke v Starem trgu v Loški dolini.

Krašovec Nives,
Drugi razred osemletke,
Stari trg

Razprava o statutu na »gradbišču« v teku

Po dokaj obširnih pripravah smo v mesecu januarju pristopili na »Gradišču« k aktivni razpravi o temeljnem aktu delovne organizacije — statutu.

Razprava ima značaj pogovora o najvažnejših smernicah, ki jih je postavil osnutek statuta v odnosu na pravice in dolžnosti vsakega člana delovnega kolektiva. Za vodenje razprave je imenovan posebni štab, ki svoje delo opravlja po posameznih delovnih enotah, kjer z manjšimi skupinami razpravlja, tolmači in zbira prispevke posameznikov, ki bodo pripomogli h kvaliteti statuta. Vsako delovno enoto bodo zadolženi člani štaba obiskali večkrat, najmanj trikrat. Vsa postavljena mnenja in pripombe bodo registrirali, jih posredovali organom upravljanja in po upravičenosti tudi vnesli v sedanji osnutek.

Predvidevamo, da bomo o dokončni potrditvi statuta odločali koncem meseca februarja, torej še pred pričetkom gradbene sezone, v kateri nas čakajo obilne naloge.

Y. U.

BREST CERKNICA — IZ KOLEKTIVA ZA KOLEKTIV

Kontrolirati in pomagati

Že od meseca avgusta deluje za vse podjetje posebna služba o kontroli bolnikov, ki so na bolezenskem dopustu. Ustanovili so jo z namenom, da tiste nedisciplinirane bolnike, ki se kljub preciznim zdravnikovim navodilom teh navodil ne pridržujejo, kontrolira in jih tudi primerno kaznuje.

Velikokrat se bolniki zadržujejo v javnih lokalih, delajo doma itd. in na ta način preprečujejo čim hitrejše ozdravljenje. Kolektivu s takim ravnanjem znižujejo sredstva za osebne dohodke, ker mora kolektiv plačevati do 30 dni bolniškega staleža. Ugotovljeno je, da je pri našem podjetju tri četrtine vsega bolniškega staleža, bolniki pa dobijo za zdravljenje do 30 dni.

Vse tiste, ki služba kontrole dobi, da se ne pridržujejo zdravnikovih navodil, jih javi zdravniku in le-ta mu od dneva, ko je bila napaka javljena, ustavi nadaljnje izplačevanje nadomestila osebnega dohodka. Sam kontrolor pa lahko z odredbo ustavi izplačevanje nadometila osebnega dohodka tistim bolnikom, ki delajo doma ali kje drugje.

Po izvršenih analizah se je v primerjavi z istimi meseci leta 1961 in 1962 bolniški stalež v mesecih leta 1963, ko deluje ta služba, občutno znižal.

Kontrolor redno obiskuje vse bolnike. V primerih, da se posameznim bolnikom zdravstveno stanje poslabša, da so ti bolniki potrebni takojšnje zdravniške pomoči, pa je kontrolor tako stanje dolžan javiti pristojnemu zdravniku in na ta način pomagati zdravniku.

O. J.

Ansambel »Brestovih 6« deluje v sklopu pevskega zbora Cerknica in ob materialni podpori sindikata Tovarne pohištva Brest Cerknica. Za silvestrovo je zabaval udeležence novoletnega rajanja v domu TVD Partizan Nova vas na Blokah. Bo za pusta zabaval Cerkničane? Morda. Če bo lastnik doma v Cerknici — TVD Partizan — uvideven do prireditelja pustovanja. Če bo, potem: nasvidenje!

Šport

NK Rakek za pomladanski del prvenstva

Predvidoma bo začela prvenstvena sezona v I. razredu NPL, kjer nastopa naše moštvo, v drugi polovici marca. Zaradi tega je bilo na občnem zboru NK Rakek sklenjeno, da se začne z rednimi treningi v telovadnici 7. januarja 1964. Treningi so za vse nogometaše, člane in mladince vsak torek in četrtek ob 18. uri. Dosedanje treninge obiskuje povprečno 15 igralcev kluba. Da ni udeležba večja, je vzrok v tem, ker je dvorana mrzla. Tudi sama velikost dvorane je ovira za intenzivnejši in množičnejši trening. Z dograditvijo telovadnice pri šoli bo rešeno tudi to vprašanje in bo možno intenzivneje trenirati. S pripravami zunaj bomo začeli takoj, ko ne bo snega, s prijateljskimi tekmami pa konec februarja in v marcu. Nujno je, da se pred začetkom sezone odigrajo vsaj štiri tekme, na katerih bo tehnično vodstvo preizkusilo vse igralce, da bo v prvenstvenih tekmah nastopalo najboljše moštvo. Predvideno je, da se odigrajo garnizoni JLA in eno ali dve tekme z mladinci kluba, bližnjimi mi s klubi iz Primorske, kjer so vremenske razmere ugodne za zgodnji datum odigranja tekem.

Na občnem zboru je bil imenovan za trenerja za pridobivanje kondicije tov. Mitja Jenko, za treniranje tehnike pa Smodila Jaka. Smatramo, da bomo s tem načinom dela prišli do boljših rezultatov. Predvidene so tudi enkrat tedensko in to ob četrtik trening tekme, na katerih bodo sodelovali vsi igralci kluba, tudi oni, ki ne stanujejo na Rakeku.

DA

V pretekli sezoni je začelo moštvo NK Rakek s tekmami že v času, ko je bilo igrišče še pokrito s snegom.

Kaj bi pomagalo . . .

V novem šolskem letu se je znova, toda s težavo, začelo delovanje našega telesno-vzgojnega društva »Partizan« v Starem trgu. Čeprav imamo težave z vzgojnim kadrom se je dvorana zopet napolnila z otroškimi glasovi. Res samo z otroškimi. Do sedaj smo ustanovili le štiri oddelke: pionirji pod vodstvom tov. Trudna, starejše pionirje vodi tov. Mihelčič, pionirke tov. Žnidaršič, mladinke pa poučuje tov. Mlakar.

Na upravnem odboru TVD »Partizan« smo že mnogo razmišljali o tem, kako bi vključili v naše vrste tudi ostalo delavsko mladino. Poskušali smo na vse načine, toda odziva ni.

Imamo možnosti, da bi ustanovili košarkarsko, odbojkarsko, namiznoteniško sekcijo. Toda ne moremo, ker ni zanimanja pri mladini. V dvorani stoje najrazličnejša orodja in iz dneva v dan pričakujejo mlade ljudi, da bi na njih preizkušali svojo moč in spretnost.

Ugodna zaposlitev

Zaradi povečanja svojih zmogljivosti želi Splošno gradbeno podjetje Gradišče Cerknica zaposliti večje število gradbenih delavcev. Zelo hitro bo možno pridobiti polkvalifikacijo v zidarski ali tesarski stroki. Podjetje bo gradilo v vseh večjih krajih občine, tako da bo vsakdo zaposlen blizu svojega doma. Višina osebnih dohodkov je po učinku. Sprejemamo tudi vajence. Prijavite se upravi podjetja!

SLOVO OD LUKENJ

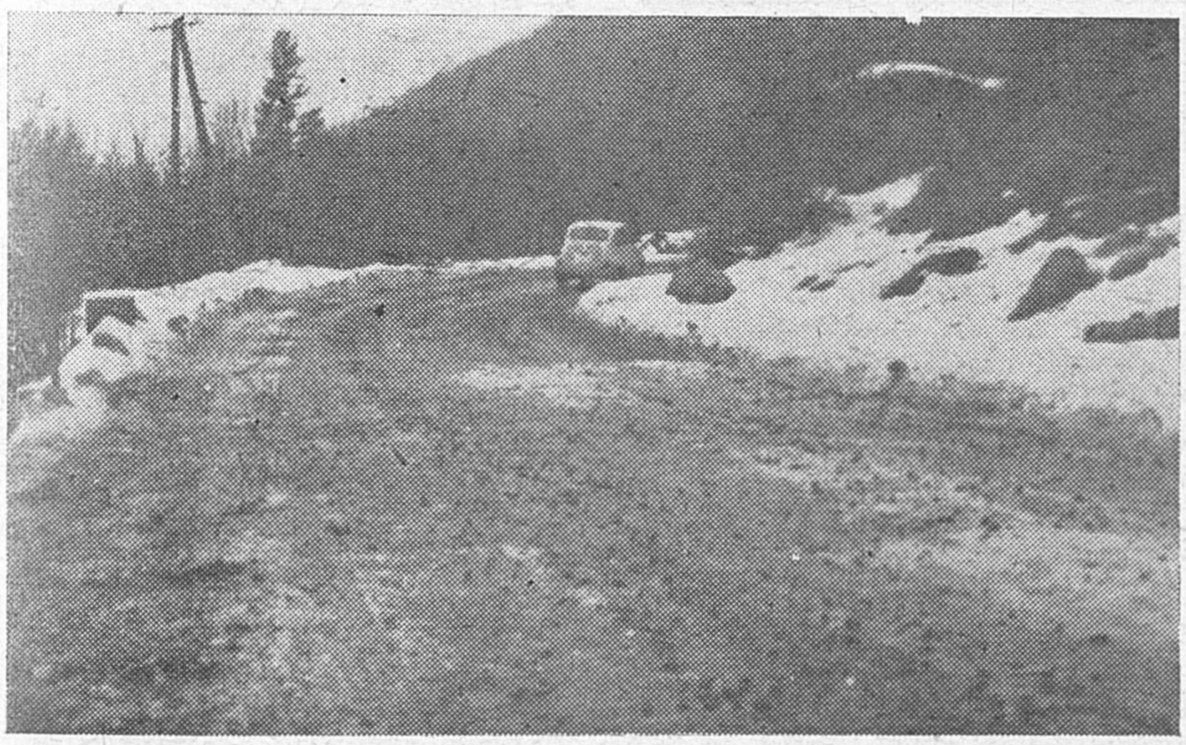

Kalvarija naših šoferjev, ki se je doslej pričenjala na cesti v Loško dolino že v Grahovem, letos ne bo več zaslužila tega imena. Z 80 milijoni dinarjev, ki so že zagotovljeni bo asfaltni tepih prišel do Loža. To je debelejši sloj asfaltne mase, tak kot je sedaj samo skozi Rakek do bencinske črpalke. Tako bo letos občinska magistrala usposobljena zahitrejši in udobnejši promet.

mad

Notranjski Snežnik — naravna znamenitost

Na predlog republiškega sekretariata za kulturo in prosveto in Republiškega sekretariata za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve sta občinski skupščini občin Cerknica in Ilirska Bistrica sprejeli sklep, da se Snežnik zaradi naravnih lepot nad gornjo gozdno mejo proglasi za znamenitost. Dodeli se ga v varstvo zavodu za spomeniško varstvo SRS.

Meja zavarovanega območja poteka v naravi po črti, ki jo označuje naravna meja med subalpskim bukovim gozdom in območjem rušja. Na turističnih poteh je meja označena z ustreznimi znaki.

Za naravno znamenitost razglašeno območje se razprostira po pobočjih Velikega in Malega Snežnika od nadmorske višine okoli 1450 m navzgor, meri 200 ha in zajema pas rušja, planinske trave in skalovit svet.

Na zavarovanem območju je brez predhodnega dovoljenja zavoda za spomeniško varstvo SRS prepovedano vsako trganje in izkopavanje rastlin, dreves in grmovja, kurjenje kresov, sprememba oblike terena ter vsak poseg, ki bi bil kakorkoli v nasprotju s cilji zavarovanja.

Ta sklep je posebno razveselil prijatelje narave, ker je s tem dana garancija, da se naravne lepote Snežnika ohranijo in da se je naša ožja domovina obogatila še z redkostjo, ki ima značaj posamičnega rezervata.

MaD

Kadrovske spremembe pri Glasu Notranjske

Ob začetku letošnjega leta je prišlo pri Glasu Notranjske do večjih kadrovskih sprememb. Za glavnega in odgovornega urednika je bil postavljen Dane Mazi z Rakeka. V uredniškem odboru pa so: Franc Tavželj, Slavko Berglez, Slavko Tornič in Milan Strle.

Uredništvo si je s pomočjo Občinskega odbora SZDL zagotovilo tudi več dopisnikov.

Tudi v tej številki uvajamo nekatere nove rubrike in upamo, da bodo naše bralce zanimale. Tako smo uvedli pravne nasvete, pisma bralcev in zopet nagradno križanko. Predvsem pa bi želeli od bralcev, da nam redno sporočajo, kaj bi si v listu še želeli in nam tudi pošiljajo svoje prispevke.

Nagradna križanka

Kot vidite, smo zopet objavili nagradno križanko, ob kateri upamo, da si bodo belili glave tako mlajši kot starejši bralci. Ker so bile prejšnje križanke zelo priljubljene, bomo poslej v vsaki številki določili prostor nagradni križanki.

In še glede nagrad! Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence. Prvi bo dobil 2000 dinarjev, drugi 1000, tretji pa 500 din. Križanke pošljite do 13. januarja na naslov: Glas Notranjske, nagradna križanka, Cerknica.

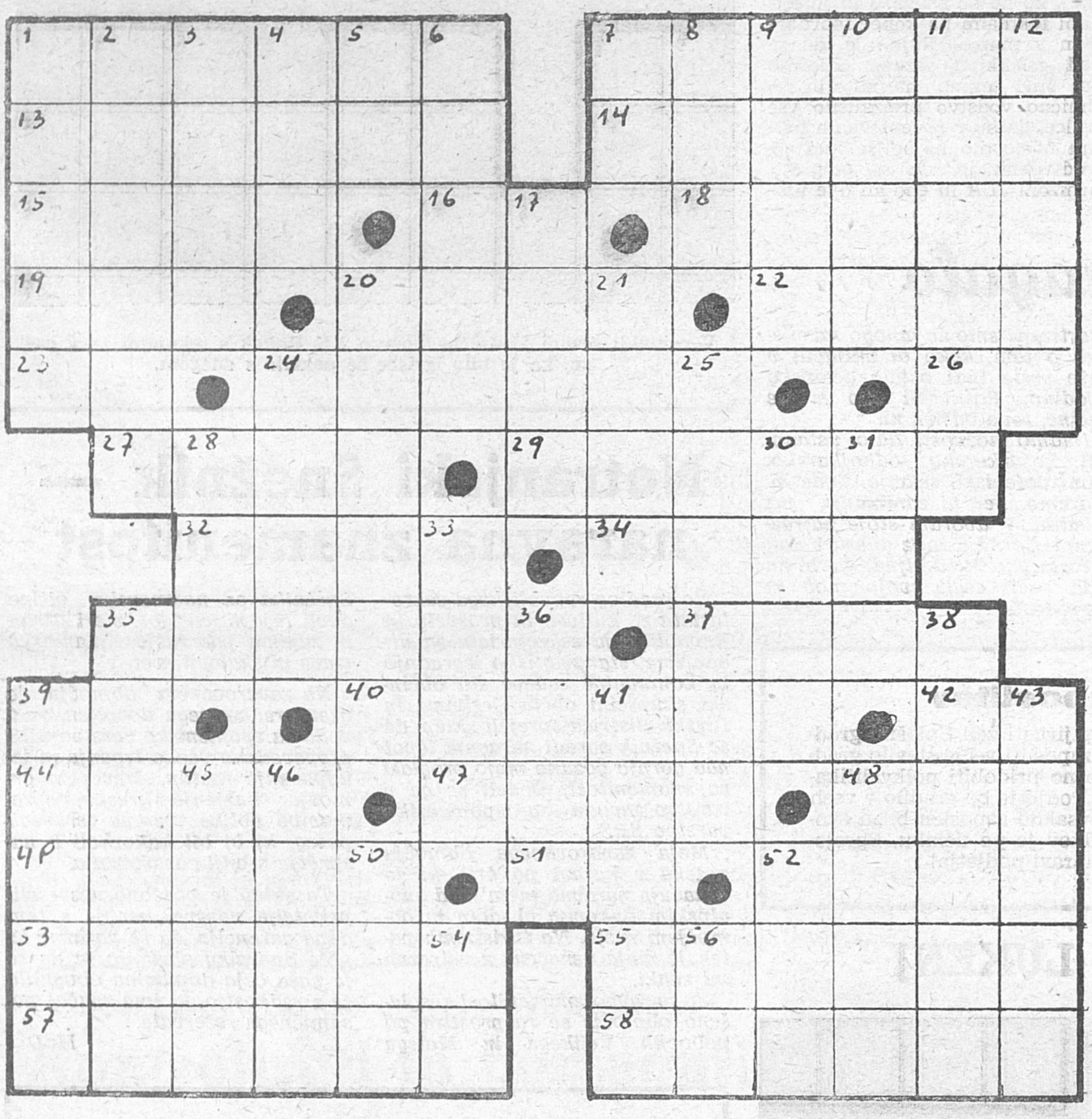

VODORAVNO: 1. veliki francoski dramatik (Jean 1639—1699), 7. združenje kapitalističnih podjetij, 13. žlezna bula, 14. novi obrat lesnega kombinata Brest Cerknica, ki je v pretežni meri mehaniziran, 15. narodni ples, 16. začetnici znanega slovenskega pesnika balad (»Anka«), 18. otočje v Atlantiku, 19. kraj v vzhodnem predelu Finske, 20. žitarica, 22. tako in tako, vsekakor, 23. začetnici starejšega slov. kmetijskega strokovnjaka in zadrugarja, 24. gospodinjska potrebščina, 26. nikalnica, 27. posušena trava, 29. atake, naskoki, 32. vrsta naših cigaret s filtrom, 34. igra na prste, 35. inspiracija, 37. merska enota za papir, 39. začetnici priimka in imena znamenitega italijanskega izdelovalca violin, 40. bajeslovni prvi letalec, 42. kratica za »navedeno mesto«, 44. hlapljiva tekočina, 47. derivat amoniaka, 48. oče, 49. član slovenske Moderne, 51. začetnici iznajditelja dinamita, 52. nekdanje ime mesta Kalinin ob Volgi, 53. vnetje šarenice, 55. desni pritok Kolpe, 57. pričakovati.

NAVPIČNO: 1. edini kraj z železniško postajo v občini, 2. lepi mladenič v grški mitologiji, 3. prislov, ki pomeni »še, tudi, nikakor«, 4. starejša oblika veznika, 5. tuja kratica za številko, 6. posteklina, lošč, 7. oziralni zaimek, 8. ime filmske igralke Gardner, 9. ljubkovalno žensko ime, 10. član čebelje družine, 11. televizijski zasloni, 12. nestrokovnjaki, 17. pristanišče v Arabiji, 20. glasbena sozvočja, 21. moško ime, 24. masa, materija, 25. grški bog sonca, 28. glavni števnik, 30. grški bog vojne, 31. ime bivšega predsednika ZN, ki je umrl v letalski nesreči, 33. čast, 35. narava, 36. pokrajina in mesto v Siriji, 38. televizijska naprava, 39. priimek narodnega heroja Dakija, 41. slap Savinje pod Okrešljem, 43. znani francoski revolucionar (Jean-Paul iz 18. stol.), 45. moško ime, 46. veliko rešeto, 48. Ober, 50. šivalna potrebščina, 52. glas trobente, 54. znak za kemični element, 56. kratica za »opus«. (D. U.)

Naročite se na naš list!

Ker bi radi pridobili čimveč novih naročnikov in ker se mnogi bralci zanimajo, kje bi lahko naročili »Glas Notranjske«, sporočamo, da pošljete naročila na naslov: Občinski odbor SZDL, »Glas Notranjske«, Cerknica.

Celoletna naročnina je 560 din. Položnice za plačilo polletne ali celoletne naročnine boste potem dobili po pošti.

Imena vseh novih naročnikov bomo poslej objavljali v posebni rubriki.

Janez Rebec

Oceani

Oceani, oceani,
šumni silni velikani,
med bregovi pretočeni,
med solzami porojeni.

Čas vekov je vaša tajna,
glas grobov vihar preglaša.
Bele ladje pogubljene —
na obali črne žene.

Oceani, oceani...
melodija,
src človeških tragedija,
nad atoli
pelikani.

KINO

FEBRUAR

Dne 1. februarja 1964, sobota, jug. film MAČEK POD ČELADO, ob 19.30.

Dne 2. februarja 1964, nedelja, špan. film LAŽNI ZAKON, ob 16 in 19.30.

Dne 6. februarja 1964, četrtek, ruski film STAVA IN DEKLETA, ob 19.30.

Dne 8. februarja 1964, sobota, franc. film TAKSI ZA TOBRUK, ob 19.30.

Dne 9. februarja 1964, nedelja, angl. film USODNA CIGANKA, ob 16 in 19.30.

Dne 13. februarja 1964, četrtek, ital. film VSI DOMOV, ob 19.30.

Dne 15. februarja 1964, sobota, mehiški film NEVIHTA NAD MEKSIKO, ob 19.30.

Dne 16. februarja 1964, nedelja, mehiški film NEVIHTA NAD MEKSIKO, ob 16 in 19.30.

Dne 20. februarja 1964, četrtek, ital. film AS ASOV, ob 19.30.

Dne 22. februarja 1964, sobota, amer. film VSE ZA SMEH, ob 19.30.

Dne 23. februarja 1964, nedelja, amer. film APARTMAN, ob 16 in 19.30.

Dne 27. februarja 1964, četrtek, ruski film VRSTNICE, ob 19.30.

Dne 29. februarja 1964, sobota, amer. film TIGROV ZALIV, ob 19.30.

»GLAS NOTRANJSKE«

IZHAJA MESEČNO — IZDAJA GA OBČINSKI ODBOR SZDL CERKNICA — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: DANE MAZI — ČLANI UREDNIŠTVA: FRANC TAVŽELJ, SLAVKO BRGLEZ, SLAVKO TORNIČ IN MILAN STRLE — TEHNIČNI UREDNIK: JANKO NOVAK — KOREKTOR: JANEZ LAVRENČIČ — TISK: ČZP »KOČEVSKI TISK« KOČEVJE — LETNA NAROČNINA 240 DIN — ROKOPISOV IN RISB NE VRAČAMO